

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi se ne vračajo; neurankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništvu telefon 50, upravnštva 328.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sarajevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene inzeratov:

Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Sporazumašem za vsako ceno.

Glasi sporazuma z radičevci in radikali à tout prix — »Narodni dnevnik« — nas še vedno prepričuje, da bi mi morali žrtvovati temeljna načela svojega političnega programa in skleniti z današnjimi oblastniki tako kapitulacijo kakor jo je Stepan Radič z gospodom Pašićem.

Nas kategorični odgovor, da od svojih principov ne moremo odstopiti, ker so za nas moralna zadeva, ne pa objekt oportunističnega kupčevanja, ni našel razumevanja pri gospodih od »N. D.« Obžalujemo, kajti to dokazuje, da si stojita tukaj nasproti dva svetova, dva temeljno razhajajoča se nazora (saj sodeč po pisavi »N. D.«), med katerima ni nobene posredujoče skupnosti, tako da nam je pravzaprav prihranjena vsaka nadaljna debata.

So pa v argumentiranju »N. D.« tudi nekatere takorekoč čisto z logičnega stališča pogrešene trditve, oziroma sofizmi, ki se jih izplača zavrniti. »N. D.« pravi, da od SLS kot stranke ne zahteva nobenega popuščanja od temeljnih načel programa, zahteva pa to od SLS kot legalne zastopnice celokupnega slovenskega naroda. To nam pri najboljši volji ne gre v glavo. Res zastopa slovenska ljudska stranka celokupni slovenski narod, toda po svojem idejnem programu, spoštovanju gospodje, ne pa po tem, da bi mi zastopali vsakega posameznega človeka kot edinec v celokupni vsoti Slovencev, ker bi to bil največji nonsens; saj bi v tem slučaju morali zastopati tudi vsako neumnost, ki obstaja v tej ali oni slovenski glavi. SLS in sploh nobena stranka ne more zastopati naroda, ki mu pripada, drugače kakor po svojem idejnem programu, pa najsi šteje tudi ogromno večino vseh mandatov, sicer bi morala zastopati hkrati svoj program in njega diametralno nasprotje, oziroma celo kopico programov najrazličnejše in deloma čisto protislovne vrste: quod est absurdum.

Sicer pa SLS prav raditega, ker je specifično slovenska stranka, ne more skleniti sporazuma, kakor ga je HSS, ker to ni noben sporazum, ampak kapitulacija. Kapitulirati pa ne sme noben narod, majhen narod pa še prav posebno ne, kajti, čim manjši je, tem večja moč je v njegovi zavednosti, moralni jakosti, neupogljivosti. Zgodovina nam nudi za to tisoč zgledov na vsaki strani. Po teh silah so se ohranili narodi, ki so še manjši od slovenskega. Ne rečemo, da bi bila izključena in neumestna vsaka žrtev, ne smejo se pa nikoli žrtvovati najvišje dobrine in nacionalni ideali, kakor jih je HSS. Se manj pa nam pade v glavo, da bi prosili za vstop v radičevsko-radikalno kolo pod pogojem, da sprejmemo Slovenci radičevsko najnovejšo ideologijo, po kateri nam bo ta gospod, kakor je izjavil 10. avgusta na Sušaku, meril naše dolžnosti in pravice. Naj ve g. Radič in vsi njegovi prijatelji v Sloveniji, da imamo Slovenci svoje naravne pravice pred njim in brez tveganja in jih bomo tudi še dolgo imeli, ko njega že davnej ne bo. Te pravice se nam po poli majorizaciji lahko kratijo, mi pa ne bomo sami ponudili svoje roke, da podpišemo sami sebi tako kapitulacijo. Lahko večalimenj asa trpimo, zato pa imamo moralno zavest, la se nismo na milost in nemilost predali, in a zavest je milijonkrat jačja od vsakega zunanjega pritiska, in milijonkrat več vredna od robitinje, ki jih dobi hlapec po milosti od gospodarja. Ne bomo navajali zgodovinskih zgledov: jih je na izbero.

N. D. govori o verjajski pogodbi. Mar meč, da smo mi kakšni premaganci? Da je naš dnos do Srbov in Hrvatov analogen odnosu lemecev do narodov velike antante? In da mora zato naš narod popustiti kakor so morali Nemci, dasi neradi, proti svoji volji, proti svojemu nacionalnemu prepričanju. Tati vi razumete naš problem? Dobro, da vemo, ampak preklicano žalostno znamenje je to.

Kaj bi še dalje o tem debatirali? Ostanite, gospodje, pri svojem in ne trudite se za nas. Bodočnost bo pokazala, da je naša načelna politika bila edino prava in N. D. naj bo prepričan, da nam bo še v doglednem času moral sam pritrčiti. Povprečno pri nas nobena vlada ne preživi 6 mesecev, treba je samo 13 deliti s 7. Tudi vlada RR-lajšporazuma ne

Slavnost v Domžalah.

Domžale, 9. avgusta 1925.

Nebeško solnce je z vsem žarom svojega poletnega sijaja razlivalo svoje vroče žarke na naš prelesten kraj — najnovejši slovenski trg, ki je danes praznoval v najširšem pomenu besede svoje največje slavje, odkar obstoji. Kakor da bi hotelo nebo razliti ves blagoslov na Domžale, ki so v vsem sijaju praznovala svojo proglastitev za trg. Bil je v resnici nepopisno lep dan, da so marsikateremu osivelemu možu in stari mamki silile v oči solze radosti. Kakor nevesta v cvetu svoje lepote se je okinčala do včeraj naša vas, — a od danes naprej naš mili trg Domžale. Kajti take lepote in kinča še nismo doživeli, kakor ta dan po bajno lepem večeru prejšnjega dne, ko si je nadel naš novi trg slavnostno oblačilo in je bila sleherni hiša v vencih, v cvetju, v zastavah, vsa razsvetljena, v lampijonih, vsepovsod v mlajih itd. Od daleč pa nas je na dan proklamacije za trg dne 9. t. m. pozdravljali divni gorski masivi Kamniških planin z očakom Grintovcem. Ta nedelja je bila v resnici dan Gospodov in naš dan.

Pozdrav gostov in spreved.

Ko je vroče poletno solnce preganalo lahne jutranje meglice, je nastalo živahno vrvenje po trgu. Od vseh strani so se strinjale nepregledne množice na vozovih, kolesih in peš, a nastala je prava gneča, ko je pripeljal še dopoldanski vlak nečisto množico, ki se je prišla radovat z nami na naš dan. Ko je privozil vlak izza ovinka pod cerkvijo in pokopališčem, so pozdravili goste prvi streli iz topičev, na kolodvoru pa je sprejel in pozdravil goste trški občinski odbor po županu Ant. Skoku in obč. svetovalecu Adamiču, predvsem odposlanca velikega župana, vladnega svetnika Mencingerja. Takoj na to se je uvrstil točno po določenem sporedu spreved, ki so ga otvorili z vladnim odposlanecem imenovani zastopniki občine, za njimi šolska mladina z zastavo, na čelu trije konjeniki: v sredi jezdec v narodni noši, na levi 1 Orel na konju, na desni 1 Sokol, nato društva, narodne noše v prekrasnih oblekah, Sokol s 30 člani, Orel z 29 člani in 22 Orlicami. Ne bomo navajali podrobno vsega z velikim okusom in hvalevredno preciznostjo aranžirane spreveda in vseh posameznih društev in korporacij v njem. Le elito čisto gasilev naj še posebno omenjamo, in pa dve ogromni, z največjim okusom prirejeni voz, eden za napisom I. tržni dan, drugi z napisom Domača obrt z nazorno sliko dela v slamniskarski obrti z ročnim izdelovanjem slamnika, ki se je z veliko vztrajnostjo žen in deklet nadaljevalo do trdega mraka. Drugi voz pa je bil bogato obložen z raznimi pridelki, ki so jih lahko s ponosom kazale raz njega kot sad truda njihovih rok naše marljive žene, matere in naša dekleta. Če omenjamo še, da je potreboval spreved od kolodvora z nečisto množico drugega izbranega občinstva od blizu in daleč do pičlih 10 minut oddaljene župne cerkve dobre pol ure, se lahko presodi njegova obsežnost.

Sveta maša in govor g. župnika.

V kapelici pod cerkvijo je daroval zahvalno daritev sv. maše domači g. župnik, duh. svet. Bernik, ki ji je prisostvovala večtisočglava množica, igrala pa med pobožnostjo eksaktno in precizno domača, širrom naše domovine znana in priznana dobra godba ob pokanju topičev. A ob koncu in pred blagoslovom je prekrasno zapel dobro šolani in izborni domači pevski zbor »Te Deum« v zahvalo Stvarniku, ki je dal doživeti lepim Domžalom tako prekrasen dan. Pred daritvijo sv. maše je imel g. župnik Bernik prekrasno zasnovan in globoko občuten ter v srce segajoč cerkveni govor. V njem je dal hvalo Bogu in Stvarniku, od katerega naj izprosi ljudstvo blagoslova za novi trg. Kajti na Njegovem blagoslovu je vse ležeče, in prazno je delo brez blagoslova od zgoraj. Ves cerkveni govor je izzvenel v visoko pesem in

bo utekla tej usodi in sploh nobena ne, dokler se država ne postavi na edino pravi fundament resničnega sporazuma med enakimi. Narodni dnevnik sam je to načelo zastopal, naj le svoje številke prelista var mesecev nazaj...

mogočni akord vzajemne ljubezni, ljubezen do rodne kraja, ki ima danes to prisrčno in ljubo slavnost. Ljubezen jih je zbrala v tako ogromnem številu, in vsi ljubijo to rodno zemljo. Kako lepa si ti ljubezen, prirojena človeškemu srcu! V duhu in ljubezni z nami so danes rojaki, bivajoči v tujih krajih, v daljni Ameriki. Spomin na lepi domači kraj, na domačo cerkev in na zlata leta mladosti je premnogim pomagal, da je dobil nazaj svojega Boga, od katerega se je ta ali oni morda ločil. A naša ljubezen bodi povišana, ožarjena z nadnaravno ljubeznijo božjo. Kajti enkrat pride ločitve dan, ko bo položeno truplo človekovo pač v rodno grudo domačo. Toda duša? K meni pridi ti ubogo srce! kliče naš Održenik. Kraj zemskega bivališča bodi priprava za oni kraj. Sklenili bomo, da od Boga ne odstopimo, beseda božja bodi luč srcu in očem. Medsebojna ljubezen vladaj v zakonih, med stariši in otroki, med vsemi. Tu pri cerkvi je bil pred 450 leti turški tabor. Tu so se zbirali tedaj krog božje Matere naši predniki, da jih obvaruje pred neverniki, Marija je varovala in varuje svojo hišo in domžalsko ljudstvo. Sprejmi tudi novi trg Domžale in njegovo prebivalstvo v svoje varstvo, da bo vladala med njim lepa medsebojna ljubezen.

Po končanem cerkvenem opravi in zahvalni pesmi ter blagoslovu z Najsvetejšim se je zopet razvil spreved po določenem redu tako, da se je pomikal po celotnem ozemlju, ki tvori sedanji novi trg. Bila je prelepa in pestra slika, ki je nudila fotografom več nego dovolj tvarine za posnetke.

Slavnostna proglastitev Domžal za trg.

Malo pred enajsto uro je bila dovršena grupacija spreveda pred spomenikom kralja Aleksandra, kjer je bil postavljen govorniški oder, s katerega se je imelo slovesno proglastiti povišanje Domžal v trg. Otvoril je ta slovesen akt domači župan Skok s primernim nagovorom, ter pozdravil v tem zgodovinskem trenutku zastopnike vlade, predvsem zastopnika velikega župana, vlad. svetnika Mencingerja, okrajnega glavarja kamniškega dr. Ogrina, vse druge zastopnike uradov, okoliške župane, podžupana iz Trčiča, zastopnika »Županske zveze«, i. dr. Vsem izreka iskreno zahvalo in pozdrav.

Nato je izvršil okrajni glavar dr. Ogrin slavnostno proglastitev trga Domžal. Popred pa je govoril dr. Ogrin lep in bodrilni nagovor na občinski odbor in občinstvo — povdarjajoč, kako je ime Domžale znano širom države. Se več je pričakovati kulturnega razmaha v bodočnosti. Država je izrazila priznanje Domžalam s tem, da jih je proglasila za trg. Prebral je na to kraljevi dekret, ki ga navajamo v dr. Rožičevem govoru. S tem je bila oficielno v slovesni obliki izvršena proglastitev kraja za trg, ki naj ji kmalu sledi proglastitev za mesto. Živele Domžale! Živele Domžalci! je nazdravil dr. Ogrin. Naj izžareva ogenj domovinske ljubezni od vseh in preveča naj vse duh bratstva. Prilike naše res še niso docela zadovoljive. Toda lepa in boljša bodočnost nam je zagotovljena ob slogi. Živela naša domovina! —

Za dr. Ogrinom je povzel besedo vladni svetnik Mencinger, ki je prinesel iskrene čestitke in pozdrave službeno zadržanega velikega župana. V njegovem imenu želi procvit in gospodarski razvoj trgu Domžalam. Naj živi, raste in procvita!

Slavnostni govor dr. Valentina Rožiča.

Kot tretji je govoril lepo zasnovan govor slavnostni govornik prof. dr. Valentin Rožič, rojak iz bližnje domžalske okolice. Kot prejšnji — je bil zlasti njegov govor večkrat vmes živahno, posebno živahno pa aklamiran ob koncu.

Uvodom in po pozdravu predragih Domžalcev in Domžalk ter gostov, je podal zgodovinski razvoj Domžal. Predvsem pa Najvišjo odločbo kraljevo, s katero se proglašajo Zgornje in Spodnje Domžale, Stob in Studa za en kraj: **trg Domžale**. Odločba se glasi:

Njegovo Veličanstvo, Aleksander I., po milosti božji in volji narodovi kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev je na predlog ministra notranjih del blagovolil s Svojem previsokim ukazom od 31. marca 1925 rešiti: da se vas Domžale v kamniškem poglavarstvu ljubljani-

ske oblasti proklamira za trg. Ozemlje trga Domžal obsega ozemlje dosedanjih vasi Zgoranje Domžale, Spodnje Domžale, Stob in Studa. Štev. br. 293/25. V Beogradu, 9. aprila 1925.

Tako Najvišji ukaz.

Ves govor je bila ena sama slavnostna himna, polna prekipajoče ljubezni do lepih Domžal. Pred nami se je dvignilo — je dejal slavnostni govornik prof. dr. Rožič — novo zagrinjalo, na katerem je pritrjen pergament, zastrti še v nejasno tajno kopreno neznane bodočnosti. Kako hočemo praznovati velepomnljivi Vaš zgodovinski praznik slavnostne in slovesne proglastitve Vaših naselbin v trg? Pač ne bolje, nego z resno, trezno pripravo na bodoče delo, ki nas čaka pred zastorom. Oddolžiti se moramo spominu na one, ki so po dolgem, stoletnem delu, trudu in boju pričarali, naredili, ustvarili današnji ponosito, obrtno, industrijsko trgovsko-kupčijsko dobro razviti trg Domžale. To je starodavna naselbina ob geografsko in zgodovinsko znameniti točki, od nekdanj križišče trgovskih potov iz vzhoda na zapad. Že leta 1526. imamo sredi Domžal na Goričici staro cerkev, božjo pot, turški tabor. V sedanji cerkvi vžidan kamen nosi letnico 1532. Boj za samostojnost Domžal za samostojno faro se je pričel l. 1801., torej pred 125 leti. Duhovniki, ki so pripravljali pot uspešnemu razvoju bodočih Domžal so bili: Jakob Kalan (1776—1778), Ignac Zabret (1778—1785), Franc Jeglič (1785—1786), Franc Löwenhaus (1786—1790), Franc Ks. Prešeren (1824—1837), Janez Zalokar (1837—1850), Anton Urbas (1850—1859), Ignac Pec (1859—1866), Franc Svetlin (1867—1884), Ivan Sakser (1884—1889), Jakob Strupi (1889—1903) in sedanji gospod svetnik Franc Bernik (od 18. septembra 1903 do danes), neutrudljiv delavec za ljubi domžalski trg.

Občini pa so načelovali do početka 19. stoletja takozvani »rihtarji«. Prvi, ki je nosil ime župan, je bil Janežič Matej (1829—1847); nato so sledili Dečman Janez (1847—1860); Vodnik Franc (1860—1865); Cerar Andrej (1865—1874); Janežič Matej (1874—1919), ki je torej županoval brez presledka celih 45 let; gerent Cerar Franc (1919—1921) in sedanji župan — prvi trški župan Anton Skok (od l. 1921. nadalje).

Učitelji: Prvi učitelj oz. nadučitelj je bil Franc Pfeifer (1864—1904), torej celih 40 let. — Engelman Kristijan (1904—1911), in sedanji nadučitelj Josip Odlasek. Hvala, čast in slava vsem na veke!

V nadaljnjem govoru je opisoval slavnostni govornik gospodarski, obrtni, industrijski in trgovski razvoj Domžal v zadnjih 70 letih, zlasti razvoj kitarstva in slamniskarstva. To obrt je zanesel v te kraje neki Ihanec že pred 100 leti. Ko je bila v vojski l. 1866. z Italijo Avstrija tepena, so morali Tirolci zapustiti Italijo in tam obstoječo svojo slamniskarsko obrt ter so se naselili v Domžalah, kamor pa so prišli prvi že okoli l. 1840. Nato se je ta obrt v letih 1870—1880—1890 naravnost bohotno vzorno razcvetela.

Po hudih in dolgih bojih je stekla 21. decembra 1891 kamniška železnica, za katero ima največ zaslug veleindustrijalec Peter Majdič. Brez te železnice bi danes Domžale ne bile to, kar so, in kar še bodo, namreč mesto.

Glavni in prvi činitelj in ustvaritelj trga Domžal pa si Ti, domžalski delavec in delavka! Ti si tista gibalna in gonilna sila, ki si ustvarjala s svojo žuljavo roko nov dom — trg Domžale. Zato Ti gre v isti meri hvala, čast in slava!

A nove bodoče kulturne in gospodarske naloge čakajo novi trg Domžale. Razviti bo treba obrt, industrijo, kulturno in narodno gospodarsko tehniko do tiste višine in stopnje, da se osvobodimo v bodočnosti vsakega tujega uvoza vseh izdelkov. Potreba kvalificiranega delavstva, njegovo izsoljanje, je prva naša naloga. Bodoče naloge novega trga Domžal so nove strokovne šole in strokovni tečaji; lastni krajevni muzej, dnevno zavetišče za mladino, vajejski in mladinski dom, — trg potrebuje lastno občinsko bolnico in lastno lekarno. Mislimi bo treba na načrt bodočega mesta Domžal. Treba bo kanalizacije, vodovoda, elektrarne itd., — posebno pa bo treba delati za podajanje železnice z izhodiščem iz trga Domžal v Savinjsko dolino. — Sloga, edinstvo, delo, medsebojna ljubezen in pomoč v tem je Vaš spas. Bog živi, blagoslovi novi trg Domžale! Bog živi Njegovo Veličanstvo,

ki je podpisal prvi slovenski trški akt iz Domžal. Živel!

Nadaljnji govornik g. Stupica je pozdravil kot predsednik ljubljanskega trgovskega gremija Domžale in občinstvo v imenu ljubljanskega trgovaštva. — Domžale so — je dejal — znane po velikem delu sveta; tja v vročo Afriko sega njihov sloves radi slami-karskih izdelkov. Pozdravlja tudi brate v Primorju in na Koroskem, od katerih nas loči le meja gorskih grebenov.

Slavnostni pozdravi.

Za njim je pozdravil dr. Karba v imenu kamniške občine, ki se veseli napredka Domžal. Nato je pozdravil g. Strgar kot predsednik gremija trgovcev za kamniški okraj.

Za njim je povzel besedo poslanec on-dotnega okraja g. Štrcin in lepo pozdravil novo proglašeni trg. Veselimo se vsi, je dejal, in deležen je veselja ter slavnosti vsak, ko se proglašja za trg ta lepi kraj. To je plod truda Domžalcev, ki so lahko ponosno nanj. Vsi delamo za razvoj, da bo vladalo še večje blagostanje. A delegacija, ki ji pripada v narodni skupščini, bo storila vse, da se bo stanje še izboljšalo.

Nato sta pozdravila novi trg še gg. podžupan iz Tržiča ter župan Lipar iz Mengša.

K sklepu je spregovoril zopet domači trški župan Skok, zahvaljujoč se vsem govornikom za njihove govore in pozdrave.

Sprevod je nato krenil pred novo pošto, kjer je prebral župan Skok z balkona več dospelih pismenih in brzojavnih pozdravov, izmed katerih naj bodo tu omenjeni le pozdravi mest Ljubljane, Maribora in Splita. K besedi se je oglašil tu še načelnik gasilnega društva v Stobu g. Jezernik. S tem je bilo končano uradno slavlje.

Kar moramo vsekako omenjati, je hvalevredna vzajemnost, s katero so sodelovali v najlepši slogi vsi Domžalci brez razlike ne glede na razna naziranja, tako da je bila vsa prireditel harmonična celota, ki je ni kalilo nobeno nesoglasje.

Popoldan je bil namenjen razvedrilu in zabavi, dasi je tudi tu bil v funkciji praktičen del. Kajti neumorne roke so bile ves čas na delu, kakor smo že povedali, da pokažejo trud in delo pri slamičarstvu.

Ta čas pa se nudi imponanten prizor: velikanski sprevod ljubljanskega kolesarskega društva »Save«, nad 100 brhkih kolesaric in kolesarjev v lepi kriti vrsti drug za drugim, kar je napravilo v resnici lep vtisk. Sprejela jih je domača godba, in pozdravil jih je domači župan. Popoldanski vlak je privedel nove neštete trume izletnikov, le žal, da z zamudo, ki ni bila umestna. Kajti stati na kolo-dvoru ali pariti se v vagonih pod žgocim solncem, je vse preje nego zabava. Obljubljeni posebni popoldanski vlak je izostal. No, prestano »vicanje« je potem ublažilo res veselo in praznično razpoloženje vsepovsod, kamorkoli si stopil.

Bil je v resnici velik praznik za novi trg Domžale, katerega se bodo s ponosom spominjali še pozni vnuki sedanje generacije. Na prostoru vrtu g. Senice se je razvila živahna in neprisliljena zabava, ob neutrudljivem sviranju dveh godb: domače domžalske in mengiške. Pozno v noč in v zgodnje jutro je segalo to vrvenje, in nikdo ni motil trajnega slavnostnega razpoloženja, kar je Domžalcem posebno v čast, ki so tudi gostom priredili tako lep sprejem s slavaloki in napis: Domžalci Vas pozdravljajo! Omeniti moramo na vsek način mlaje ob neki hiši v bližini kolo-dvora z značilnim kinčcem: z raznobarnimi slamičniki domžalskega izdelka, dalje ogromni slamičnik na vozu z napisom »I. tržni dan«. Če omenjamo še, da so tudi vrli obrtniki in

gostilničarji bili kos ogromnemu navalu in z nepretrganimi cenami popolnoma zadovoljili te ogromne gotovo do 12.000 broječe množice, storimo s tem le svojo dolžnost. Storili so vse ozir. celo več, nego je bilo mogoče pri tem ogromnem navalu.

Ne moremo lepše zaključiti svojega poročila, nego z željo, da bi bratska ljubezen in vzajemnost ostala neskaljena, kakršna je bila ta dan, kakor je tako lepo priporočal cerkveni govornik. Končamo: Naj žive Domžale in njihovi prebivalci in blagoslova od zgoraj naj bodo deležni v najvišji meri.

Sestanek disidentov HSS.

Zagreb, 10. avgusta. (Izv.) V nedeljo dopoldne se je vršil v Zagrebu sestanek disidentov HSS. Med drugimi so bili navzoči narodni poslanci dr. Buč, Jagatić, Trojanović in Urojić, od osnovevalcev HRSS pa Jalzabetić in Martinović. Na svojem sestanku so pretresali sedanji politični položaj in razpoloženje v ljudstvu, ki je nastalo po preokretu Radičeve politike. Sklenili so, da bodo oživelili staro politiko HRSS. V najkrajšem času bodo začeli izdajati tudi svoje glasilo pod naslovom »Republikanska svoboda«. Poudarjali so, da se je Stjepan Radić s svojo politiko oddaljil od ljudstva, ker je zatajil svoj program in se tako samo izključil iz prave HRSS. Za predsednika disidentov so izvolili narodnega poslanca Jagatića, ki bo tudi predsednik kluba disidentov HSS.

Trumbić v Splitu.

lit, 10. avgusta. (Izv.) V nedeljo je prišel v Split dr. Trumbić na veliki shod HZ. Na postaji ga je pričakovala velika množica pristašev, ki mu je prirejala velike ovacije. Pozdravil ga je dr. Prpić, ki je v svojem govoru poudarjal, da izdajatelj Radičeve nima primera. In iz resreče, ki je hrvatski narod zadela s to izdajo, bi bila lahko nastala katastrofa, da ni vstala HZ. Množica je nato pospremila dr. Trumbića do stanovanja in ga nosila na rokah in ga obsipala s cvetjem. Z okna svojega stanovanja se je nato zahvalil dr. Trumbić, ki je rekel, da se politika HZ ni v ničemer spremenila, čeravno je zadnji čas v hrvatski politiki nastopalo mnogo političnih avijativov. Poudarjal je, da ostane zvest hrvatskemu narodu kakor doslej. Godba je nato igrala pred njegovim stanovanjem, nakar se je razvil po mestu velik sprevod.

Boji v Siriji.

Pariz, 10. avgusta. (Izv.) Francoski vojni minister označuje angleška poročila o porazu Francozov v Siriji za pretirana. Po prvotnih poročilih so izgubili Francozi okoli 200 mrtvih in 600 ranjenih. Uradnega poročila o francoskih izgubah še ni. Druzi so vplenili več topov, strojnih pušk in tankov. Francoske čete so baje zapustile ves osrednji del Hanrana. Za poraz pripisuje »Echo de Paris« odgovornost generalu Sarailu, ki ga Druzi sovražijo, ker je iztirjeval od njih previsoke davke. Druzi imajo pod orožjem 60.000 mož in podpirajo jih tudi Arabci. Tudi v glavnem mestu Sirije, v Damasku, grozi izbruhnihi upor.

Pariz, 10. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Painlevé je dal časnika sledenja pojasnila o položaju v Siriji: Iz brzojavnega poročila generala Saraila je razvidno, da je upor nastal iz domačega prepira v neki ugledni rodbini, katere člani so bili deloma za Francoze, deloma pa za neodvisnost Sirije. Ker je spor rasel, je poslal Sarail manjši oddelek vojaštva na lice mesta. Ta oddelek, ki je štel 166 mož, so Druzi v hribih napadli. Rešilo se je le 60 francoskih vojakov. Nato je bila odposlana v isti kraj močnejša kolona. Večji razdalji, so Druzi napadli, tako da so

Municipijske vozove, ki so sledili tej koloni v ostali vojaški brez municije in so se morali udati. Poveljnik vojnega oddelka se je ustrelil. Francoska posadka še drži postojanko Saida.

Velike vojaške vaje na rusko-poljski meji.

Pariz, 10. avg. (Izv.) Danes se začno na rusko-poljski meji velike vojaške vaje ruske armade z ene in vaje poljske armade z druge strani. Ruskih vojaških vaj se udeležuje 200 tisoč mož pehote, 16.000 konjenikov, dva polka, ki se vadita v uporabi bomb s strupenimi plini in velik letalski oddelek.

PO ORLANDOVEM ODSTOPU.

Rim, 10. avg. (Izv.) Odstop bivšega ministrskega predsednika posl. Orlando je napravil na celokupno javnost globok vtis. Vsi listi brez izjeme se obširno pečajo s tem predmetom. Fašistovski tisk skuša pomen Orlandovega odstopa zmanjšati in naglašja, da je Orlando odstopil iz osebnih užitnosti, ker je v Palermu propadel. Ostalo časopisje pa smatra Orlandov korak kot plameneče znamenje za sedanje nevdržljive razmere v deželi. Govori se o nadaljnih demisijah med zbornično opozicijo. Trdovratno se tudi širijo vesti, da aventinska opozicija revidira svoje stališče in po vsej priliki skupaj odloži mandate. Mussolini se je nenadoma vrnil v Rim.

Orlando je s svojo družino odpotoval v Francijo, kjer zaenkrat ostane.

PARLAMENTARNE POČITNICE V ANGLIJI.

London, 10. avgusta. (Izv.) Parlamentarno zasedanje je odgodeno do 16. novembra. Ministri pa so ostali še v Londonu na željo Brianda, ki je prišel včeraj v London.

ITALIJANSKI LETALCI V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 10. avgusta. (Izv.) Te dni obišče Budimpešto večje število italijanskih letal. Italijanski poslaništvo jim pripravlja sijajen sprejem.

NAMERAVAN ATENTAT NA FRUNZEJA.

Pariz, 10. avg. (Izv.) »Matin« poroča iz Rige, da so nameravali neznani ljudje izvršiti atentat na Frunzeja, vrhovnega poveljnika sovjetske armade. Frunze se je odpeljal na zapadno rusko mejo, da prisostvuje velikim vajam sovjetske armade. V jedrlnem vozu so našli spotoma peklenški stroj, ki se ni vnel.

KOMUNISTIČNA PROPAGANDA V ANGLEŠKI ARMADI.

London, 10. avgusta. (Izv.) Policija je zasledila v tujski četrti Londona družbo, ki je širila komunistično propagando v angleški armadi. Zaplenili so veliko množino propagandnih tiskovin.

VELIKA EKSPLOZIJA V NEWYORKU.

Newyork, 10. avgusta. (Izv.) V neki stanovanjski hiši je povzročila nenadna eksplozija veliko nesrečo. Hiša je začela goreti. Dvanajst oseb je poskakalo raz okna, da se rešijo. Vsi pa so dobili radi težkega padca znatne poškodbe.

DELOVANJE OGNJENIKA V NIKARAGUI.

Newyork, 10. avgusta. (Izv.) V republiki Nikaragui pri mestu Ometepu je začel bruhati vulkan, ki so ga smatrali že za ugaslega. Vulkanski pepel je na debelo pokril vso obdelano zemljo daleč naokrog. Škodo cenijo na mnogo milijonov.

SLABI IZGLEDI ZA RUDARJE.

London, 10. avgusta. (Izv.) V nekem govoru je izjavil glavni tajnik rudarske organizacije Cook, da je on osebno za mezdní boj, toda organizacije so premalo pripravljene. Govornik je končal svoj govor s trditvijo, da se bližajo za rudarje težki časi.

Beleške.

O slovenstvu. Nar. Dnevnik komentira naš uvodnik od pretekle srede: »Velehrvatske skomine po Sloveniji«. Pri tem pa se ni spustil v bistvo našega članka, kjer smo očrtili diametralno nasprotje med radičevsko in slovensko ideologijo, oziroma psiho, kakor tudi med obojestransko politično koncepcijo, ampak je pgrabil samo en odstavek, ki je sicer tudi bistven, a iztrgan iz zveze ostalih izvajanj izgubil tisti smisel, ki smo mu mi dali. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po mnenju »Nar. Dnevnika« pa je to napačen nazor, ker da pojem narodnosti ni identičen s pojmom verstva. Tega tudi trdili nismo. Mi smo zapisali: Slovenstvo se je tekom tisočletij tako tesno zrasko s katolištvom, da je dejansko slovensko samo tisto, kar je obenem katoliško. Kdor hoče slovensko zdravo, življenje in tekme sposobno, mora hoteti tudi katolištvo. Po

Dnevne novice.

SLAVNOST NA RATITOVCU.

Tik pod vrhom Ratitovca, na katerega se je pokojni dr. Krek tolikrat v svojem življenju povzpel in tam v pogledu na krasno slovensko domovino snoval svoje velike načrte za njo, je selška podružnica SPD postavila njemu v spomin lično hišico, katere slovesna otvoritev se je izvršila v nedeljo pri krasnem vremenu in veliki udeležbi domačinov ter turistov iz vseh naših krajev. Gotovo kakih 500 do 600 ljudi se je zbralo k slavnosti, največ iz selške in sorške doline ter iz bohinjskega kota, dočim od je od zunanjih gostov prišlo posebno veliko Ljubljancev, gospodov in dam, med njimi tudi sestra pok. dr. Kreka gdč. Cilka Krek. In kar je vso zbrano družbo gnilo: na goro je prišel tudi 81letni starček Čemažar iz Dražgoš ob roki male svoje vnukinje. Slavnost se je pričela ob 11. uri s sv. mašo, ki jo je daroval g. Gabrovšek iz Ljubljane. Po maši je g. župnik Pfeifer kot predsednik selške podružnice SPD otvoril kočo s pozdravnim nagovorom, nakar je kočo blagoslovil. Po blagoslovitvi so imeli govore: gg. prof. Dolenc, dr. Andrejka, dr. Marn, dr. Tominšek, ravnatelj Zupančič, Brelih in dr. Tičar. Vsi govori so našli navdušen odmev, posebno pa je govor g. prof. Dolenca, prošet slovenske domovinske ljubezni, vsem navzočim globoko segel v srce. Po izvršeni slavnosti se je v koči in vse okoli nje na zeleni planini razvila zabava vesela in kriskrčna, kakor more biti samo med planinarji. Zapela se je marsikatera lepa slovenska pesem, narodna in domovinska, ki jo je veter na brzih krilih nosil tja na zahod k bratom v pozdrav, ki so še ločeni od nas, in marsikatero oko se je posušilo, oziraje se na ono stran, ki je tako blizu in ah, vendar tako daleč. — Koča, ki nosi v velikih rdečih črkah napis »Krekova koča« in pod njim Krekove besede: »Ko bomo narod iz granita, vzžari nam zarja zmagovita — z goré!« — in s katere je v nedeljo ponosno vihrala slovenska zastava, tudi pozdravlja tja na zahod, — je prav srčkana planinska vila, katero bodo radi obiskovali naši hribolazci in tako bo Ratitovec s svojim krasnim razgledom in spominom na Kreka zdaj na novo oživel.

Slovo ameriških rojakov. V soboto dne 15. t. m. na praznik Marijinega Vnebovzetja, pohite ameriški rojaki na Brezje, da se pred odhodom v Ameriko še enkrat poslovo od Nje, ki je upanje in nada vseh vernih Slovencev. Da bo slovo naših bratov tem prisrčnejše, za to bo poskrbelo v cerkvi in izven nje pevsko društvo »Ljubljana« in jeseniška godba. Zato vabimo vse prijatelje naših rojakov onstran morja, da pohitijo na ta dan v obilnem številu na najbolj priljubljeno slovensko božjo pot. Na veselo svidenje!

Gg. duhovniki se opozarjajo, da se vrši občni zbor »Vzajemnosti«, društva duhovnikov ljubljanske škofije, prihodnji četrtek ob 3. uri popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani. Želi se, da se člani številno udeležijo občnega zbora.

Začetek šolskega leta na ljubljanskih srednjih šolah. Kakor so objavila ravnateljstva, se prične šolsko leto ob najrazličnejših časih. I. dr. gimnazija ima vpisovanje učenec od 1. do 3. sept., sv. mašo 7. sept. in začetek šole 9. sept. Dijaki, ki se vračajo z dežele, morajo brez vsakega dela čakati cel teden na pričetek šole, ako se pa vrnojo domov, povzročijo staršem dvojne potne stroške. V interesu dijaštva in staršev bi bilo, da bi se vpisovanje preneslo na dan tik pred sv. mašo, da dijak takoj začne z resnim šolskim

delom. Mimogrede bodi omenjeno, da se prične redni šolski pouk na III. realni gimnaziji 5. sept. in zopet drugače na II. realni gimnaziji.

Odkritje spominske plošče † dr. Klementu Jugu pod severno triglavsko steno se je izvršilo v nedeljo popoldan zelo slovesno. Nad 100 Skalašev, prijateljev, znancev in rojakov pokojnega dr. Juga je ta dan prihitelo pod vznožje stene, ki je zahtevala že toliko žrtv. Predsednik »Skala« g. prof. J. Ravnik je v svojem globoko zasnovanem govoru orisal dr. Jugu kot pravega turistu. Zlasti je poudarjal njegovo najlepšo lastnost pomoč v gorah. To naj bi bil tudi eden vodilnih ciljev naših mladih »Skalašev«. Odkril je krasno ploščo s črnega granita z napisom: 11. 8. 1924. Dr. Klement Jugu. Skala. Krasno a hkrati žalostno je zadonela žalostinka: »Vigred se povrne«. Nato se je blagoslovila plošča. Navzoča duhovnika sta zapela »Liberus« in se ob letnici spomnila v molitvi lanskim triglavskim žrtv. Navzoči pevci so pod spretnim vodstvom prof. Ravnika zapeli še dve žalostinki. Sledila sta vmes še dva govora in sicer je govoril zastopnik njegovih sošolcev in pa njegov rojak iz solnčne Goriške. Žalostno je jeknil odmev koncem vsake žalostinke iz ostrih robov triglavske stene, kot vsem navzočim glasen opomin, naj se varujejo nevarnih sten.

Aeroplanska proga Praga—Ljubljana—Zagreb—Trst. V soboto sta major Hitner in inž. Kočira iz Prage študirala zračno progo Praga—Trst preko Ljubljane in Zagreba. Odpele sta se s trgovskim aeroplanom »Balce« ob 9. uri iz Prage, se ob 13. uri ustavila v Zagrebu in ob 15. uri nadaljevala svojo pot proti Trstu.

Poročil se je včeraj g. univerzitet. asistent dr. Rudolf Kolarič z gdč. Tončko Bohorčevom iz Ljubljane.

Himen. V nedeljo dne 9. avgusta t. l. se je poročil gospod Anton Verbič, kr. dvorni dobavitelj in trgovec z delicatesami v Ljubljani, z gospico Anico Weinbergerjevo iz znane narodne rodbine v Zagorju ob Savi.

Gg. gimnazijski in realni maturanti iz leta 1900. se v ljudno vabijo na praznovanje 25 letnice mature za dan 2. ozir. 3. septembra. Prijave sprejema in informacije daje dr. Fran Černe, ravnatelj Mestne hranilnice v Ljubljani.

Shod SLS v Žužemberku. Včeraj v nedeljo dne 9. avgusta 1925 se je vršil shod SLS v Žužemberku, ki je bil jako dobro obiskan. Poročilo o delu narodne skupščine o novem carinskem tarifu, novem tiskovnem zakonu ter o drugih zakonskih predlogih je podal poslanec dr. Kulovec; obenem je g. poslanec govoril o preokretu radiševcev in razjasnil položaj, ki iz tega sledi. Zborovalci so soglasno odobrili dosledno politiko Slovenske ljudske stranke.

Popisovanje in žigosanje obvoznice avtonomnih posejil bivših kronovin Dalmacije in Stajerske. Delegacija min. financ v Ljubljani objavlja Uradno: Gospod finančni minister je na zahtevo Reparacijske komisije in v svrhu repartitije avtonomnih posejil bivših kronovin Dalmacije in Stajerske pod D. br. 16.790 z dne 1. avgusta t. l. odredil, da se morajo takoj popisati in žigosati vse obvoznice sledečih posejil: a) dalmatinskih: 1. 4% zajma zaklade za poljedelske poboljšice od 1893 godine; 2. 4% zajma zaklade za poljedelske poboljšice od 1901 godine; 3. 4% zajma zaklade za poljedelske poboljšice od 1907 godine; 4. 4% zajma zaklade za poljedelske poboljšice od 1912 godine; 5. 4% komunalnog (opštinskog) zajma od 1897 godine; i 6. 4% komunalnog (opštinskog) zajma od 1909. b) stajerske.

Žganje. Z eno roko je prijel dečka za glavo, z drugo mu je pa nastavljal kozarec na usta s protinjo, ako bo kaj polil, da bo moral žganje polizati s tal. Neustrašeni dečko pa, ki je zaničeval žganje in ga je jezilo, da ga hoče nekdo siliti, je dvignil roko in udaril s pestjo po mornarjevi roki, da se je kozarec razbil in tekočina razlila po tleh. Nekateri so mirno opazovali ta dogodek. Smejali so se dečku, ki se je branil piti žganje, še bolj pa mornarju, ki je dobil krepak udarec. Niso se hoteli umešavati v zadevo.

Samo mladenič z lepimi manirami je postal pozoren. Čudno so ga zadele dečkove besede, da ga je mati prosila ne piti. In te besede so ga spominjale na nežno, zadovoljno mladost.

Zagledal je pred seboj sliko svoje matere, ki ga je z istimi besedami svarila pred žganjem. Kako je bilo mogoče, da se je spomnil teh besedi?

Charley je stal v sredi sobe z zardelim obrazom in si brisal kaplje razlitega žganja.

Pijani mornar se ni takoj zavedel svojega položaja. Ko ga je pa prebudil zaničljiv smeh tovarišev, je zagledal dečka pred seboj, ki se mu je uprl. Z železno pestjo je pograbil dečka in z težkim čevljem ga je sunil v hrbet. Hotel je ponoviti sunek. Kar ga je zadele za ušnice tako krepko, da se je opotekaje naslonil na steno. Udarec je bil pravo mojstersko delo izvežbanega bokserja. Mladenič v lepi obleki mu ga je bil zasulil. Z zanimanjem je bil takoj že od početka opazoval mornarja in dečka, hotel se je že preje vmešavati. Ko je pa mornar sunil dečka, mu je bilo dovolj. In z

ferskih: 1. 4% posojilo iz L. 1905.; 2. 4½% posojilo iz leta 1914. Vsi imetelji takih obveznic v Sloveniji se zato pozivajo, da predložijo obveznice s kuponskimi polami in taloni vred, odnosno brez njih, če bi jih ne imeli, najdalje do včetega dne 31. avgusta 1925 svojemu pristojnemu davčnemu uradu radi popisa in žigosanja.

Dve nesreči. Z Jesenic izvemo: Na savskem pradu pod Senožetami so se vozili otroci z vozički poljske železnice Kranjske industrijske družbe, ki vozi pesek od tamkaj za napravo novega betoniranega vodotoka. Hotelo so odstraniti na tiru stoječi, s peskom naloženi voz, ki se je pa preobrnil in pokopal pod seboj 14 letnega dečka Kosa iz Javornika. Izpod voza ga je rešil njegov oče. Deček je dobil hude poškodbe na glavi in prsih. V brezupnem stanju in nezavesnega so prenesli v bolnišnico Kranjske industrijske družbe na Javorniku. — Avto je opazil in podrl na tla pred Jelenčevovo hišo na Javorniku 82 letno Heleno Roblek iz Save. Zena je dobila precej težke poškodbe po glavi, rokah in nogah, vendar je šla še sama k zdravniku. Številka avtomobila je znana.

Motnik. Po našem kraju se je raznesla resnična vest, da se namerava v najkrajšem času razpustiti orožniška postaja v Motniku, katere obstoj že nad 30 let. Ukinitve bi bila v veliko škodo že nad 500 let obstoječemu trgu in bi bila s tem zelo ogrožena javna varnost, kajti pomisliti se mora, da bi bili naš bližnji gozdovi in planine kot nalašč za skrivališče in zavetje raznim potepuhom, kateri bi lahko pri belem dnevu izvrševali vplome in tatvine. Da se pravočasno prepreči nameravani razpust orožniške postaje v trgu Motnik, zato apeliramo na županstvo v Motniku, da se za to zadevo zainteresira, da napravi kot kompetentni faktor primerne korake na odločujočem mestu, ako ima kaj smisla za to, ker misliti se mora v bodočnost, kaj bi se vse lahko pripetilo, če bi ne bilo orožništva v kraju, kjer gre vsak dan toliko tujcev, vozov in avtomobilov skozi.

Zamorska kultura se pojavlja tudi že na Vrhniki. Če greš po Novi cesti proti Močilniku, utegneš srečati dame v kopalnih kostumih, katere promenirajo od kopališča na Mirkah skozi Novo vas. V nedeljo 9. t. m. smo imeli tudi priliko opazovati dva kolesarja-kopalca. Zaloslen vpliv teh navad moremo opazovati celo že na šolski mladini, ki brez srajc hodi po javnih ulicah. Opozarjamo pa one, ki se jih to tiče, da Vrhniki, ki še nekoliko drže na dostojnost, teh manir ne bodo trpeli.

Podpornemu društvu slepih v Ljubljani so darovali: Prva dolenska posejilnica, Metlika 200 Din, Hranilnica in posejilnica, Kranj 50 Din, Posejilnica v Gornji Radgoni 200 Din, za kar se tem potom kar najiskrenejše zahvaljujemo in prosimo ostale, da bi blagohotno podpirali nas najbednejše slepe.

Izgubil se je Pavel Ramovš iz hiralnice sv. Jožefa. Fant je nekoliko slaboumen; star je 44 let. Pritojen je v občino Zmicec pri Šk. Loki. Pogrešani je srednje velik, suh, ima temnrjave lase in majhne brke. Kdor ve o njem, kje se nahaja, prosimo, da sporoči to hiralnici sv. Jožefa v Ljubljani ali pa Ani Romovš, Gaberk, p. Škofja Loka, Gorenjsko.

Javna licitacija. Gradbena direkcija razpisuje na dan 10. septembra 1925 javno ofertalno licitacijo za obhajilo zgradbe lesenega mostu čez Savo pri Bohinjski Bistrici v tiru dež. ceste I. vrste Bled—Bohinjska Bistrica. Podrobnejši podatki so razvidni iz razglašene »Uradnem listu«.

Zoper moč najboljšo sredstvo Tarmol izdeluje Chemotechna, Mestni trg 10.

Iz Ljubljane.

Veliki župan g. dr. Baktič danes ne sprejema strank, ker odpotuje iz Ljubljane.

Umrli so v Ljubljani: S. Emilija Stadler, usmiljenka, 46 let. — Josipina in Albina Gams, posestnikov hčerki, dvojčici, 4 mesece. — Marija Kralj, posestnica, 69 let. — Anton Janežič, bivši kurjač, 80 let. — Fran Marinko, fotograf, 38 let.

Državna borza dela v Ljubljani. V času od 26. julija do 1. avgusta 1925 je bilo v Državni borzi dela razpisanih 67 službenih mest. 128 oseb je iskalo dela, v 49 slučajih je borza posredovala z uspehom in 23 oseb je odpotovalo. Od 1. januarja do 1. avgusta 1925 je bilo skupaj razpisanih 3324 prostih mest, 5100 oseb je iskalo dela, v 2146 slučajih je borza posredovala z uspehom in 1569 oseb je odpotovalo.

Ni bila tatvina. Z ozirom na vest v »Slovenec« o ukradenem dežnem plašču v Rebernikovi hiši na Kodeljevem nam naznanjajo, da ne gre za tatvino, ampak za zagotovitev neke terjatve.

Res sijajen damski plašč

so vzklikali, opazujoč dame v »Zvezdi«. Plašč in blago je dobavila tvrdka

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

Iz Štajerske.

Duhovniška vest. Gospod Janez Toman, župnik v Vojuniku, je imenovan za duhovnega svetnika in dekana dekanije Nova cerkev. Čestitamo!

Obrtna razstava v Ljutomeru. Ljutomersko Trgovsko in obrtniško društvo je priredilo letos prvo obrtniško razstavo, ki je bila otvorjena v nedeljo 9. t. m. Otvoritvi so prisostvovali med drugimi ljutomerski župan, zastopniki zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Zveze industrijev in Zveze obrtnih združenj. Po pozdravnih govorih omenjenih zastopnikov je g. komisar dr. Klinar kot zastopnik okrajnega glavarja in velikega župana otvoril razstavo, ki dela ljutomerskim obrtnikom res čast. Le krepko naprej po tej poti za napredkom!

Selčava. Na Veliko Gospojnico imamo pri nas lepo slovesnost. Ljubljanski knezoškof pride iz Gornjega grada blagoslovit našo novo kapelico Srca Jezusovega na vasi. Obenem je blagoslovitev krasnega kipa Srca Jezusovega, ki ga je izdelal g. Iv. Cesar, kipar v Mozirju, in posvečenje cele župnije presv. Srcu, kar bo izvršil vladika sredi procesije, ki je običajna na ta dan, in s primernim nagovorom. — Popoldne je javna telovadba domačega Orla s slovesno zaobljubo Orlov v prisotnosti gospoda vladike. Potem sledi prosta zabava z brezalkoholnimi okrepčili. Igrajo domači tamburaši, poje domači pevski zbor.

Uboj. V Dramljah se je zgodil preteklo nedeljo žalosten slučaj, ki ima izvor v maščevalnosti in alkoholu. L. 1922. je brat Karla Dolgonoč, ki je bil kaznovan radi nekega umora na 12 let ječe, ušel iz zapore in se klatil po okolici St. Jurija. Mastnak Franc iz Dramelj je to zvedel in naznanil orožništvu, da se kaznjeneц potepa po okolici, na kar ga je orožništvo vjelo in prignalo spet v zapor. Sedaj sedi v Mariboru, kjer pa svoje kazni radi boleznin ne bo preživel. Njegovega brata Karla Dolgonoč je to dejanje strašno razburilo in je bil radi tega na Mastnaka zelo hud. Iskal je vedno prilike, da pride z Mastnakom skupaj in poračunata med seboj. Obetal mu je vedno, da mu bo naznanilo, ki ga je napravil na orožništvo, drago plačal. Po dolgem času

čina pijače je stekla na tla mesto v kozarec. Enookiga mornarja je posebno razdražila ta razspnost. Charley je med tem gledal skozi okno.

»Alo, dečki, le vsi semkaj! Če je med nami kak lopov, mi lahko izderete oko, če ne bo ležal na trebuhu in srkal po tleh razlite pijače! Halo!« je prenehal zapazivši Charleya. »Halo! Ti dečko pri oknu, pojdi sem, da si napojiš grlo!«

S temi besedami je stopil k oknu, prijel dečka z krepkimi rokami in ga potegnil v pivnico.

»Tu, tovariši,« je dejal proti družbi, »imamo novega rekruta. Ni napačen,« in gledal je z radostjo na dečka, ki ni bil ravno lep, vendar krepak in svež in za svojo starost velik.

»Alo, najmlajši, tu imaš kozarec,« je nadaljeval in napolnil kozarec z močnim žganjem.

Charley je bil vesel deček, večkrat se je že udeležil vaških iger; toda nenavadna udeležba med temi tujci ga je malo zmedla. Potisnil je kozarec od sebe in dejal je smehljaje svojemu novemu zancu:

»Nisem žejen, toda zahvaljujem se vam, kakor bi pil.«

»Kaj! Le požri,« je stihl enooki mornar.

»Le popij, ne bo ti škodovalo.«

In za vzgled je zvrnil poln kozarec žganja, napolnil takoj drugega in hotel prisiliti dečka, da ga posnema.

»Ne, ne! Ne pijem. In tudi moja mati me je prosila ne piti in jaz sem ji sveto obljubil.«

Pijanica je razdražila dečkova upornost; zaklel se je, da bo Charleya že prisilil piti

jezo je udaril mornarja in pretepel bi ga bil, da se ni Charley oklenil njegovih nog.

Nastala je tišina. Vsi so vstali in napeto pričakovali. Sredi sobe je stal krepki mladenič, vse mišice so bile napete.

»Lopov! Le še enkrat se dotakni dečka, in zdrobim te na mestu.«

Pijanec je hotel nekaj ugovarjati.

»Le pridri semkaj, pijana svinja! Saj nisi dobil dovolj. Zaslužil si več.«

Mornar se je potuhnil in pričel se je opravičevati, da ni nič huduga mislil z dečkom in da ne umeje, zakaj se gentleman tako razburja nad nežno žalo in dejal je družbi, da se naj le naprej veselo zabava. V resnici ni bil enooki mornar slab človek, samo prokleta pijača ga je pripravila do nepremišljenosti.

Kmalu nato se je družba nemoteno zabavala dalje. Mladenič je potegnil dečka k sebi na klop in se pogovarjal z njim. Zvedel je za Charleyevo usodo, da mu je oče pred leti umrl, kako trpi njegova uboga mati, in koliko trpi pri svojem farmerju. Z naraščajočo napetostjo je poslušal dečkovo izpoved. Mladenič je Charleyu obljubil, da bo naslednje jutro govoril z njegovim gospodarjem. Za nočjo bosta pa prenočila pri gostilničarju.

S sladko zavestjo, da je storil dobro delo, je legel mladenič k počitku.

Kdo je bil ta mladenič? Za njegove sorodnike bi bilo to vprašanje neugodno. Langton je bil brez starišev, mlad lahkoživček. Njegova družba je sestojala največkrat iz potepuhov, igralcev in pijancev. Dastikrat je prenočeval v prostorih newyorške policije. Po poklicu je bil medicinec. Bil je precej pre-

možen, imel je hišo v okolici. Samo malo časa je prebival mr. John Langton v svoji hiši; njegova gospodinja se ni prav nič čudila, ako ga ni bilo po teden ali celo mesec domov.

Mladenič je bil nesrečnež. Langton, ceprav pameten in dobro vzgojen, ni bil dovolj nadarjen. Živel je brez cilja in ni imel nikogar, ki ga bi bil pridržal v udobnem domu. Njegov položaj je bil žalosten. In to svojo duševno bol je hotel utopiti v žganju. Pajdašil se je z družbami, ki so veseljačile in zapravljale zdravje.

Pred nekaj dnevi je bil odšel z doma in se potikal okrog vasi, v kateri je živel Charley in njegova mati. Pridružil se je mornarjem in z njimi popival. Langton ni nikdar pomisljal družiti se z ljudmi, med katerimi je pozabljal svoj položaj, pa naj so bili še tako pisanega značaja in sumljive kakovosti.

Naslednjega jutra je vstala vdova po prečuti noči. In z veseljem se je lotila težkega dela. Tudi farmer Ellis je vstal pred solnčnim vzhodom, čeprav je bila noč kratka. Njegov bog je bil zaslužek in njegova deviza je bila izrabljati vsakega posameznika do skrajnosti.

Langton je še isti dan prišel k farmerju in morda farmer še v celem življenju ni bil toliko začuden, ko je ugodil predlogu mladega Langtona. Obljubil je skrbeti za ubogo družino. Še nikoli v življenju ni dal denarja za berače ali siromake.

Mladi Langton je obiskal še vdovo in svoje obiske še velikokrat ponovil.

Langton je postal ves drug človek; z grozo se spominja na one čase, ko se je potepal in nival.

sta se končno v nedeljo dne 2. t. m. sešla slučajno v krčmi Fr. Zdolška v Dramljah, kjer je Dolgonoč zopet začel Mastnaku groziti. Iz tega je nastal najprej prepir, v katerem je Dolgonoč najprej podrl Mastnaka na tla, ta je pa koj nato vstal, zagrabil za nož in mu ga porinil med rebrnico pod grlom s tako močjo, da si ranjenec niti ni mogel noža iz rane izdreti. Ko pa so mu ga drugi izdrl, je padel takoj ves okrvavljen na tla in kmalu nato tudi v gostilni izdihnil.

IZ MARIBORA.

Lakop italijanskih vojakov, ki so premili za čas svetovne vojne in so pokopani na mestnem pokopališču v Pobrežju, je prišel urejati zadnje dni italijanski vojni kurat v Ljubljani, kjer naj dobe vsi v Sloveniji pokopani italijanski vojaki skupno grobišče. Na mariborskem mestnem pokopališču je teh vojakov 123. Bodi kakorkoli: tuji nas uče pietete do svojih mrtvih sinov.

Strogo. Gospod finančni delegat v Ljubljani je izdal na podrejena davčna okrajna oblastva nalog, naj se pospeši odmera in predpisi davkov. Da bi bilo mogoče vse to izgovoriti v pravem času, so bili n. pr. v Mariboru ukinjeni do nadaljnjega vsi uradniški dopusti, oni uradniki pa, ki so bili na dopustu, so morali dopust prekiniti.

Kipar Ivan Sojč je izdelal te dni čisto po lastnem načrtu v svoji delavnici, Cankarjeva ulica št. 26, novo krasno delo: glavni oltar za župno cerkev v Cvjetlinu (Hrvaško Zagorje), ki je bila dograjena pred nekaj leti. Umotvor je izklesan ves iz viniškega kamna v romanskem slogu; kot patron sta sv. Peter in Pavel, ob straneh pa sv. Lucija in sv. Apolonija. Kako velik je sloves Sojčevih del, kažejo naročila, ki jih dobiva n. pr. iz Splita, Zagreba itd. in da govore tudi izven slovenskih mej o Sojču — umetniku z vsem priznanjem. Poleg številnih drugih slepih in samoniklih načrtov ima Sojč zdaj v delu oltar Srca Jezusovega za župno cerkev v St. Ilju v Slov. goricih, ki obeta zopet nekaj prvovrstnega.

Mariborski Apollinare postaja bolj in bolj prejšnji nemški Trutzkino. Po prijetnem in harmoničnem zunanem obelježju, ki mu ga je dala mestna občina, katere last je, dela zdaj na njem v njegovi notranjosti obilo pridnih in veščih rok. V gledališki dvorani je postavljen do stropa segajoč oder za obnovo stukatur in stropa samega, kar izvršita gg. Sojč in Horvat. Hkrati se izvršujejo v narodnem gledališču popravila po načrtu, kakor smo že javili; izboljša se nekoliko tudi gledališki oder, leva stran parterja dobi na dvorišče nov izhod. V I. nadstropju je prepleškana mala dvorana in drugi popravila potrebni prostori, razven velike dvorane, ki se mora počakati boljših in cenejših časov. Preuredbe bivšega zanemarjenega mesnega kina gredo h koncu in delajo zamisljivo njegovega novega poslovanje g. Rogliča vso čas, naj reče sicer k temu kdo kar hoče. Seela preurejen kino bo menda mogoče otvoriti 1. septembra t. l., kar bo naznanjalo že tja v Gosposko ulico s poslopja sem za Maribor prav novičarsko ime: Apollo-kino, kakor bo njegovo novo ime. Zdaj je treba, da pride ta mladeniški, dolgokodraški in nadebudni sinček Jupitra in Letone ter bog luči, poezije in zborovodja vseh muz tudi še v zanemarjene prostore, kjer se dolgočasi ob razdrapanih stenah uradniška menza, da bo bivši Kasino, sezidan 1. 1864. z geslom: »Den Windischen zum Trutz, den Deutschen zum Schutz«, popolnoma zabrisan, kakor je to hotela vedno pravična Nemesis. Zato slovenski mariborski Apollinare, pozdravljen, služi vsemu, kar je pravega, dobrega in lepega!

IZ CELJA.

Lepa nedelja ni bila včeraj samo na Svetini, kjer jo praznujejo vsako leto z največjo slovesnostjo, temveč tudi po celi naši okolici. Seveda so šle trume Celjanov najraje na Svetino, praznovat tradicionalno »lepo nedeljo«. Posebno Brežani so se izkazali, ker so korporativno — vsi mladi in stari — šli na Svetino. Tam se je zbrala ogromna množica ljudstva, ki je prisostvovala cerkvenim prireditvam in v prvi vrsti procesiji z Najsvetejšim, ki se opravlja na ta dan na Svetini, kakor drugje na dan Sv. Rešnjega Telesa. Domačini so poskrbeli za zunanjo povzdigo praznika. Pokalo je, kakor da bi bili v fronti. Možnarji so bili ves dan v delu razun onega časa, ko so se ob priliki prevoza iz enega kraja bliže cerkve prevrnili obenem z vozom in voznikom in pričeli kotaliti po strmini, kar je povzročilo veliko smeha in šaljk. Pa ni bilo nikake druge nesreče.

Avtomobilska nesreča. Prošli četrtek so se neki veselji svatje vozili po lepi savinjski dolini z avtom, ki se je pa med vožnjo prevrnil in pokopal celo veselo družbo pod seboj. Hvala Bogu pa ni bilo nikake nesreče. Samo avto se je nekoliko pokvaril, svatje so pa odnesli strah.

Podpikovnik Spasič se bo kmalu vrnil iz Ljubljane, kjer polagoma okreva, zopet v Celje in s tem dokazal nesmiselnost budalosti njegovih vest, ki so se razširjale po mestu ob priliki njegovega prevoza v Ljubljano. Veseli nas to tembolj, ker so se še pred nedavnim časom v mestu ponovile vesti, glasom katerih bi bil g. polkovnik v bolnici že umrl.

Smrtna nesreča se je v petek zvečer pri petli v kamnolomu ob cesti, ki pelje v Laško,

Tam lomijo kamenje za grušč, ki ga rabijo pri cestah. Pri tem delu razstreljujejo skale s smodnikom. Tako so istega dne napolnili s smodnikom več navrtanih lukenj in nato naboje prižgali. Neposredno po razstrelitvi se je pa neka skala, ki je bila le napočena, odlomila in pričela drveti po strmini v dolino, kjer je zadelo tako nesrečno Čaterja ml. iz Pečovnika, da je kmalu nato izdihnil.

Mestni magistrat je, kakor smo že na kratko poročali, na novo določil cene mesa, ki so sedaj: za volovsko meso od 15—17 Din, za kravje meso od 11—13 Din, za telečje meso od 15—17 Din za kg. Privaga pa je bila urejena na novo in sicer v prid mesarjem, tako da je le-ta sedaj dovoljena, kakor sledi: Običajna privaga, to je s kostmi, ki so že itak pri mesu, ne sme presegati obenem z drugimi pridanimi kostmi 25% teže. Kvalitetni komadi, to so rostbeef, pljučna pečenka, bržola in goveji zrezek, se smejo prodajati, ako so popolnoma brez kosti, in sicer pri govejem mesu 30% dražje, pri telečjem mesu pa 45% dražje. Obenem so bile s tem razglasom tudi na novo določene cene za telečja jetra, ledvice in pljuča, za katere velja ista cena, kot cena za zadnje dele telečjega mesa. (Pljuča pa vendar ne spadajo v ta razred. Op. por.) Obenem sporoča mestni magistrat, da se vkljub določenim cenam sliši iz občinstva, da se mesarji teh cen ne drže. Temu nasproti ugotavlja mestni magistrat in sicer popolnoma upravičeno, da take govorice nič ne koristijo, dokler občinstvo samo s prijavi in dokazi tega ne javi pristojni oblasti, to je policiji ali državnemu pravdniku.

Cene živini in prekupci. V zadnjem tednu se opaža, da so cene živini za spoznanje nategnile. Ta skok cen pa nikakor ne izvira od prodajalcev, temveč je ta dvig cen povzročila druga okolnost. Razni prekupčevalci, ki že celo leto niso imeli nikakega posla, so pričeli sedaj nakupovati živino ne na sejnih, kamor kmetje v zelo omejenem številu priganjajo živino, temveč direktno na domu. Pri prodaji raznim mesarjem si pa prislužijo dovoljeni 25% povešek, kar ima posledico, da se zbira ves dobiček v žepih prekupčevalcev. Upamo, da bo pristojna oblast pri eventualnih ugovorih od strani mesarjev zastopala stališče, da so za cene zaklani živini merodajna samo sejmeka poročila in nikako umetno dvigane cen po prekupčevalcih. Kmetje pa so tudi oškodovani, ker bi na sejmu prodali svojo živino dražje, kot pa na domu, kjer so izročeni le raznim vabljenim in zapeljivim besedam teh nepotrebnih mešetarjev. Kaj je njih treba, ko imamo tu skoro tedenske sejme po naši okolici.

IZ TRBOVELJ.

Socialistični shod. Socialisti Bernotove skupine so imeli v nedeljo tu javen shod. Pri tem so se razne skupine seveda tudi malo sporekle. Trboveljska premogokopna družba se pa smeji delavski neslogi.

Podružnica Kmetijske družbe. Na zadnjem občnem zboru je bil izvoljen za predsednika g. Dominik Kolenc, zaveden pristav SLS. Odbor je bil izvoljen po kompromisni listi.

Delavski zaupniki Bratovske skladišnice so pred časom vsi odstopili in sklenili, naj delavci ne gredo na volitve, dokler se v ministru za šume in rude ne podpiše novi pravilnik. Tudi zaupniki, ki jih je imenoval rudarski glavni po § 34. rud. zakona, so se tako izjavili. O zadevi, ki je sama ob sebi zanimiva, hočemo ob priliki, ko se razvije, še poročati. Na ta pravilnik, ki leži v ministru za šume in rude in ki ga ima po nalogu skupščine pravico rešiti sam minister, težko čaka več sto starih upokojencev.

Podoknice je napravila rudarska godba in pevsko društvo »Zvon« g. Josipu Molu in njegovi soprogi k zlati poroki, ki jo obhajata čila in zdrava. Gospod Mol je občepriljubljen med prebivalstvom cele trboveljske občine. Bil je v mladih letih nameščen tu kot učitelj in je tudi na koro dalje časa deloval.

Na Vođenski pošti je vsak dan, ko se pošta odpre, tak naval in stiskanje, da je že nevarno, da človeku slabo postane. Za to pošto so lokali veliko premajhni. Ali se za to nihče ne pobriga, ker do danes še nismo slišali, da bi se kaj ukrenilo v tem smislu?

Pridobivajte novih naročnikov!

iz ostale Jugoslavije.

Kraljev obisk v Zagrebu. Dvorni maršalat je naznanil Hrvat. sokolski zvezi, da pošlje kralj na njeno slavlje kot svojega zastopnika generala Matiča. — Kakor izve »Zgbr. Tagblat«, je pričakovati kraljevega obiska v Zagrebu šele jeseni, najbrže o priliki otvoritve kulturno-zgodovinske razstave.

Požar v zagrebškem paromlinu. Kakor smo v soboto med brzjavami vestmi poročali, je minoli petek nastal v skladiščih zagrebškega paromlina Sokolović in drug velik požar. Požar je skladišče skoraj popolnoma uničil z vsemi zalogami. Škoda na zalogah cenijo na 3 milijone dinarjev (zavarovalnina znaša 2 milijona dinarjev), poslopje samo je bilo vredno 3 milijone dinarjev. Paromlin sam je ostal nepoškodovan in se obrat ni prekinil. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen; drugi zopet do-

mnevajo, da so se vnele vžgalice, ki jih je bilo v skladišču velika zaloga.

Hrvatska tisoletnica v Sarajevu. Tisoletnica hrvatskega kraljevstva nameravajo na svečan način proslaviti tudi v Sarajevu, kjer že delajo za proslavo velike priprave.

Pomorski muzej v Splitu. V Splitu se je sprožila misel, da bi se pomorski in ribiški ter tujski oddelki sedanjega Jadranske razstave uporabili kot temelj za stalen pomorski muzej, ki bi bil prvi in edini svoje vrste v Jugoslaviji. Muzej naj bi se začel nadomestiti v bivšem klavniškem poslopju na Marjanski obali. Ako pojde po sreči, se otvori pomorski muzej že prihodnje leto.

Hrvatuc zopet dovoljena kolportaja. Zagrebškemu zajedničarskemu dnevniku »Hrvatuc« je oblast zopet dovolila kolportajo.

Občinske volitve v Bakru. Bakarski občinski odbor je bil začel zadnjih skupščinskih volitev razpuščen. Predminolo nedeljo so se vršile nove občinske volitve. Za mandate sta se potegovali dve nestranski gospodarski skupini; zmagala je lista St. Battagliarinija. Glasovalo je 40 odst. volilcev. Proti volitvam ni bila vložena nobena pritožba.

Veterinarska klinika v Zagrebu. Vlada je odobrila kredit v znesku 350.000 Din za zgradbo veterinarske klinike na veterinarski visoki šoli v Zagrebu.

Zopet ponarejeni dolarji. Ameriško poslanstvo v Beogradu opozarja, da so se v Jugoslaviji zopet pojavile ponarejene 10 in 20 dolarske novčanice.

Nesreča z ročno granato. Na vojaškem vežbališču v Vel. Kikindi sta dva dečka našla ročno granato. Mislija sta, da je pločevinasta škaf. Ker se ni dala odpreti, sta tolkla s kamenom po nji. V tem se je granata razletela in enega raznesla na kose, drugega pa težko ranila, da je vsled poškodb umrl.

Zgodovinska gomila v Zagrebu. V spomin 1000letnice hrvatskega kraljevstva nasujejo v Zagrebu veliko gomilo. Zemljo vzmemo iz vseh hrvatskih krajev, kjerkoli so se vršili kakoli važni zgodovinski dogodki. V zakladnico se položijo istočasno spomenice, ki beležijo, odkod je bila zemlja prinesena in zgodovinske dogodke, ki se nanašajo nanjo. Akcijo vodi hrvatska sokolska društva. Doslej je dospelo že veliko pošiljatev zemlje in je v glavnem zastopana že cela zgodovina Hrvatske od kraljev pa do Jelačića.

Poštni uradniki kradli dolarje. V Zagrebu so zaprli poštni uradnici Anko Stefanac in Desanko Gjurić, ki sta odpirali ameriška pisma in jemali iz njih dolarje. Na ta način sta poneverili približno 80.000 Din.

Ubogo Plevlje! Plevlje v Bosni gravitira gospodarsko proti Sarajevu, a spada pod užiško oblast. V vojaških zadevah je pa podrejeno divizijski komandi na Cetinju. Gradbeno ravnateljstvo pa je v Kruševcu, pošto v Sarajevu, podružnica Hipotekarne banke v Skoplju, ravnateljstvo šum v Sarajevu, delavska zbornica v Beogradu, trgovska in industrijska zbornica v Skoplju, armijsko poveljstvo v Sarajevu, okrožna finančna uprava v Peči, podružnica Narodne banke v Sarajevu, prvostopno sodišče v Prijepolju, okrožni urad za zavarovanje delavcev v Sarajevu itd.

Poprava železnice v Bosni. V Sarajevu je dospela velika količina tračnic za popravo proge Doboj—Bosanski brod in Konjice—Mosar. Del kroge med Konjico in Mostarom bodo preložili, tako da bo zveza med Sarajevom in Gružem skrajšana za dve uri vožnje.

Sarajevska »Nedeljca« bo zopet izhajala. Kakor poročajo iz Sarajeva, bo tamkajšnje škofijstvo znova začelo izdajati cerkveni list »Nedeljca«, ki jo je bila oblast nedavno ustavila.

IZ PRIMORSKE.

Goriška Straža zopet zaplenjena. »Goriška Straža« minole sobote je bila zopet zaplenjena in to zaradi članka »Naš iredentizem«, ki je bil baje nevaren javnemu miru. Uboga slovenska para ne sme niti ust odpreti. Hvala Bogu, da ji vsaj razuma in srca nihče ne more zapleniti!

Škofijsko romanje v Rim. Za škofijsko romanje v Rim, ki se bo vršilo meseca oktobra, se je doslej prijavilo 238 udeležencev.

Pritisk na duhovščino od zgoraj. Podbrdski župnik Batič je lansko jesen pomagal dr. J. Biležniku zbirati podatke o škodi, ki jih je bila tedaj v Baški grapi napravila povodenj. Razen tega se je udeležil sestanka, na katerem so razprajali o gospodarstvu in gospodarski organizaciji kmetov. Vseled tega je poslal prefekt Ricci goriškemu nadškofu pismo, v katerem obdoljuje župnika Batiča, da se udeležuje »iredentističnih« sestankov. — Kdo naj gre ljudstvu na deželi na roko v raznih potrebah in stremeljenju po napredku, ako ne duhovnik? V cerkvi stori duhovnik, posebno na deželi, šele pol svoje dolžnosti. Zato je kruto in kulturnega naroda nevredno, ako hoče duhovnika odtrgati od ljudstva in mu prepovedati delo zanj izven cerkve.

Duhovniške vesti. Za vodjo v goriškem malem semenišču je imenovan H. Valdemarin, za poslovodjo L. Cigoj iz Stomaža. V Stomaž je imenovan A. Berbuž, dosedaj kaplan v Crničah.

Smrtna nesreča. V Števerjanu je bil do smrti poškodovan 70 letnega kolona Jožefa Bratuža.

Nov občinski komisar v Idriji. Za občinskega komisarja v Idriji je imenovan dr. Madirazzi.

Učiteljski vestnik.

Duhovne vaje za učiteljice v zavodu šolskih sester v Mariboru (Strossmayerjeva ulica 15) se bodo pričele v sredo 19. avgusta zjutraj in končale v soboto 22. avgusta zjutraj. Vodil jih bo g. univ. prof. dr. Jos. Ujčić. Stanovanje in hrana po zmerni ceni v zavodu. Prijave naj se pošljejo čim prej vodstvu zavoda.

Zadnje dvanajstine, ki so se izdelale še za PP vlade, prinašajo sledeča razočaranja za učitelje: Čl. 89. zakona o dvanajstinah veli: Vsi državni uslužbeni, odpuščeni ali v ostavki, predno je stopil zakon o državnih uradnikih v veljavo in so poslej vstopili zopet v državno službo, ne bodo mogli biti upokojeni po novem zakonu, ampak po starem, če bi hoteli v pokoj, predno jim potečejo 3 službena leta, nakar so bili vsprejeti ponovno v državno službo. — Čl. 41: One osebe, ki so spolnile 60. leto starosti, se ne sprejemajo več v državno službo. Če bi se bila tedaj zgodila učitelju pred 2 letoma krivica, ko je bil star 58 let, in je sedaj star 60 let, pa je bil upokojen po starem, mu sedaj ni več pomoči! — Čl. 50: 15 odstot. povešek se bo odslej računal v pokojnini samo onim, ki imajo 35 let dejanske službe. — Doslej se je računal od 32. službenega leta. V tem smislu je že tudi izdal državni svet svoje odloke nekaterim učiteljem, ki jim ministrustvo ni priznalo teh 15 odstot. v pokojnino po dovršenem 32. službenem letu. Sedaj je vprašanje, bodo li tem, ki po 32. službenem letu že uživajo v pokojnini tudi teh 15 odstot., pustili ali ukinili, — če ne celo zahtevali, da vrnejo vse, kar so že v tem pogledu prejeli? Dalje je važno za marsikatero bolehnega učitelja, ki je imel tekom dolgoletnega službovanja po večkrat bolezenske dopuste, ki se mu ne bodo šteli za dobo službovanja; kajli po teh novih naredbah se šteje v polno pokojnino samo dejansko 35letno službovanje. Pa tudi oni niso na jasnom, ki so dejansko službovanje prekinili radi eventualnih drugih dopustov. Čl. 137. uradniškega zakona sicer jasno govori, da se vpojočencu vračunavajo tudi prekinitve, kakor tudi čas, ki mu je s specijelnimi zakoni priznan v pokojnino. »Narodna Prosveta«, osrednje glasilo UJU, se sicer tolaži, da bo državni svet vse te nove navedbe izravnal in spravil v sklad z že dobljenimi pravicami uradnikov — kar pa je slaba tolažba, če pomislimo na to, kako dolgo se pri nas rešujejo take zadeve. — Mislimo, da so to stvari, ob katerih se tudi naši tovariši od UJU lahko vendar enkrat zamislijo in revidirajo svoje dosedanje »vekovno in udanostno« stališče do g. Pribeževića, pod katerim so se bile te določbe postavile v dvanajstine.

Turistika in sport.

Turistovski klub »Skalac« pozivlja vse člane, kateri si nameravajo nabaviti za bodočo sezono nove smuči, da vpošlje tozadevne prijave smučarskemu odseku najkasneje do konca avgusta t. l. Z prijavo vred je položiti Din 100 kot naplato. Na kasnejše prijave se ne bo moglo ozirati.

A. S. K. Primorje, kolesarska sekcija, priredi v sredo, dne 15. avgusta t. l., velike kolesarske internacionalne in medklubske cestne dirke za proslavo svoje petletnice po sledečem sporedu: I. Internacionalna jubilejna dirka na progi Ljubljana-Krka-Stična-Ljubljana (glavna kontrola na Kongresnem trgu) Kranj-Mengeš-Ljubljana 145 km. Start na Kongresnem trgu ob 6. uri zjutraj. Cilj pri 1.200 km na Dunajski cesti približno ob pol 11. uri. — Darila: I. darilo, venec in diploma, II. III. in IV. darilo in diploma, V. VI. VII. VIII. IX. in X. diploma. Vsak, dospel v maksimalnem času 1 uro za prvim, spominska kolajna. Prijavnina 15 Din. — II. Medklubska dirka juniorjev na 10 km, prosta za vse dirkače, ki niso dobili pri cestni dirki od 10 km naprej nobenega I. darila. — I. II. III. IV. in V. kolajna in diploma. Prijava 10 Din. — III. Dirka novincev na 6 km. I. II. III. in IV. kolajna in diploma. Prijava 5 Din. — IV. Damska dirka na 3 km. I. II. III. in IV. kolajna in diploma. Prijava 5 Din. — Za vse te dirke je štart in cilj pri 1.200 km na Dunajski cesti ob 9. uri. Prijavnice sprejema A. S. K. Primorje, kolesarska sekcija, in sicer načelnik Fr. Brumat, kavarna »Zvezda«, vsak dan ob 18. do 20. do 12. avgusta. Za to dirko so razpisane še druga darila, in te za klube in dirkače. Pričakujejo se tudi druga darila, dar od ljubiteljev in prijateljev sporta.

Medmestna tekma Ljubljana-Maribor. Dne 16. t. m. igrajo reprezentančna moštva vseh nogometnih podvez v državi prvo kolo tekem za kraljev pokal. Naš podsavez dobi za protivnika Zagreb, torej moštvo, proti kateremu bo imel posebno težko stališče. Medmestna tekma Ljubljana-Maribor, ki se vrši v nedeljo, 9. t. m., ob tridesetih na 18. uri na igrišču Ilirije, tvori nekaj uvod in odločilno pripravo za nastop proti reprezentanci Zagreba. Podaj naj pregled najboljših moči, s katerimi razpolaga naša podzveza in pripomore naj k temu, da se sestavi v resnici najmočnejša reprezentanca podzveze. Sestava obeh mestnih teamov momentano še ni znana, v Ljubljani kakor v Mariboru so se vršile zadnje dni poskusne tekme. Na vsak način bo mariborsko moštvo igralo proti Ljubljani s posebnim elanom in ambicijo, s čemur bo tudi ljubljansko moštvo primorano igrati resno in efektivno, ker ustege doživeti sicer neprijetno iznenađenje. — Podzveza je določila za to tekmo popularne cene: tribunski sedeži stanje 15 in 10 Din, stojšče 8 Din, dijaško 6 Din, mladinske vstopnice 3 Din.

Juniorjske tekme za pokal SK Ilirije, ki bi se morale po prvotnem programu zaključiti v nedeljo, so odgodene na praznik 15. t. m. V nedeljo dopoldne ob 9. uri se igra le ena izmed tekem za utešno darilo medklubskega odbora, in sicer med Hermesom in Marsom. Vzrok odgoditvi je medmestna tekma Ljubljana-Maribor.

Zanimivosti.

Nekaj o utrinkih.

Te dni, krog 10. avgusta, se usipajo z ozvezdja Perzeja številni utrinki. Ozvezdje Perzeja vzhaja ob 10. uri na severovzhodu. Pri tej priliki si jih nekoliko ogledimo. Utrinki so majhni drobci, ki hitijo s hitrostjo več desetkilometrov v sekundi skozi prostor. Majhni drobci so v primeri s planeti. Navadno so težki nekaj gramov, dobe se pa tudi meteor, ki so težki več tisoč kilogramov. Ako dosežejo med potjo naše oči, se vsled drgnjenja ob zrak tako ogrejejo, da počno žareti in, ako niso preveliki, tudi zgore oziroma se razcepi. Večji kosi pa nimajo dovolj časa, da bi popolnoma zgoreli in padejo raditega bolj ali manj ohranjeni na zemljo. V tem kratkem času se ogrejejo in tudi stalé le na površju, v sredini pa so še vedno enako mrzli, krog 200 stopinj pod ničlo in več. Vsled neenakomernega segrevanja se meteor neenakomerno razteza in posledica je, da meteor počni in se razleti s silnim pokom.

Snov utrinkov je železo z nikljem ali pa navadne kamenine.

Razlikujejo dvoje vrst utrinkov. Take, ki se vedno ponavljajo leto za letom, in one, ki jim ne morejo ugotoviti z drugimi utrinki istega pota. Redni ali sporadični utrinki so: perzeidi, 10. avgusta, leonidi, 15. nov. Redni so člani našega solnčnega sistema, izredni pa so prišli s silno hitrostjo z drugih sistemov skozi brezmejni prostor. Izredni se ločijo po večji hitrosti, krog 10 kilometrov več ko najhitrejši redni, torej krog 40 kilometrov v sekundi. Redni roji imajo za tir elipso, izredni pa odprto krivuljo.

Leta 1862. so odkrili v tistem letu že tretji komet. Dobil je znak komet III 1862. Obhodno dobo so mu določili na 120 let. Par let za tem, l. 1866. pa je ugotovil Schiaparelli, da se ujema tir roja perzeidov s tirom komete III 1862. Podobno so ugotovili za roj 15. novembra, da se ujema s kometom l. 1866. obhodna doba 33 let. Iz tega so sklepali, posebno v drugem primeru, ker je od tedaj komet zginil, da se je razsul komet v neštnevilne drobce, ki so se polagoma raztresli po vsem tiru.

Posebno lep primer za to razlago postanka utrinkov, nam nudi zginuli Biela-jev komet.

Avstrijski častnik Biela je odkril l. 1826. nov komet, ki je križal tir zemlje. Obhodno dobo so določili na šest let osem mesecev. L. 1845. se je pa komet naenkrat podaljšal in januarja 1846. pretrgal na dvoje. Tako sta potovala ter zginila dva kometi, ki sta bila v medsebojni razdalji 300.000 km. O priliki naslednjega povratka, l. 1852., sta se že oddaljila za poltretji milijon kilometrov. Obenem sta jako zgubila na svoji svetlobi. Tega leta so ju opazovali zadnjič, ker od tedaj so ju pričakovali šestkrat zmanj. Kometi ni bilo od nikoder. Leta 1872. pa je zagorel na nebu sijajen kres. Na desetisoče utrinkov se je utrinilo v noči od 27. do 28. novembra, ravno oni čas, ko bi se zopet imel prikazati zgubljeni komet.

Klinkerfner je izračunal, da se popolnoma ujemata tira zgubljenega kometi in novega roja Andromeditov, ker so se utrinjale iz ozvezdja Andromede. Ozvezdje se nahaja pod Kassiopejo, gledano od Severnice. Če je res ta roj utrinkov razbiti komet Biela, se mora zopet pokazati čez šest let in osem mesecev leta 1885. (Do tega časa, l. 1872., se še niso raztresli po vsem tiru, da bi se utrinjali vsako leto.) In res, leta 1885. je bila taka si-

jajna bakljada 27. novembra med 6. in 8. uro, kakor je še ni bilo popreje. Utrinki so naravnost deževali. S tem je bilo potrjeno, da je prah in pepel, ki je padal tiste dni na zemljo, bil nekdanji Biela-jev komet.

Od tedaj je uplival Jupiter na njihov tir tako, da so prihajali že 23. novembra in nova motnja Jupitra l. 1901. je razdružila tir utrinkov in zemlje. Od tedaj se tudi belidli več ne pojavljajo. Za nas so izginili, kakor preje komet sam.

Utrinkov pada na dan, skozi vse leto več milijonov. Ko bi bilo zadosti opazovalnic na vsem svetu, bi to tudi dokazali. Večina jih zgori že v višini krog 100 kilometrov.

Lahko si mislimo, kaj bi bilo, ako bi prišli vsi utrinki na zemljo, ako bi ne bilo ozračja. Koliko nesreč bi bilo dan za dnem! Na solnce se še upali ne bi. Tako pa zrak uničuje nebeško kanonado, tako je imenoval P. Secchi utrinke, in nas s tem varje številnih nesreč, obenem pa nam pripravlja lep prizor, kako se »utrne zvezda« v brezkončen prostor.

* * *

Skos vso Afriko se je vozil v avtomobilu francoski stolnik Delingette v spremstvu svoje žene. Odšel je iz Algera, prišel je v Kapsko mesto.

Velikanska ledena gora. Parnik »Parise« je na potu iz Amerike v Evropo prišel blizu ledene gore, ki je bila dva kilometra dolga in je širila 70 metrov iz vode ven. Znano je, da je taka gora s 7/8 pod vodo; torej ca. 500 m.

Demonstracija psov. Mestni svet v Vratislavi (Breslau) na Nemškem je zvišal pasji davek. 5000 psov vseh pasem je nato pred mestno hišo proti previsoki odmeri davkov protestiralo. Lastniki so jih peljali na vrvice, v vrstah so marširali, nosili so lepake s sarkastičnimi opombami. V veliko veselje gledavcev so kakor na povelje vsi naenkrat začeli lajati.

Milijonski dar. Odredba francoske vlade pooblašča akademijo znanosti, da sprejme volilo gospoda in gospe Assan Fuad Dina v znesku enega milijona frankov. Volilo je namenjeno nabavi astronomskih in meteoroloških aparatov.

Za plakaterje! Občinska uprava v Rimu je sklenila, da se smejo lepaki prilepljati samo na za to določenih stebrih.

Prekomorski radio. Italijanska vlada je dovolila za napravo prekomorskih radio-stacij 600 milijonov lir v šestih letnih obrokih.

Od raznašavca časopisov do prvega ministra. V avstralski državi Novi Južni Wales je prevzel sestavo ministrstva poslanec Lang. Ko je bil star sedem let, je raznašal časopise, z devetimi je delal na kmetih, štirinajst let star je vozil omnibus, dvajset let star je bil agent s hišami in posestvi, s 37 leti je postal poslanec.

Krvavi okraj. Ta lep naslov ima 19. okraj v Chicago. Zadnjič so ubili tam dva policista. Nato je 32 izborna oboroženih policijskih oddelkov okraj pregledalo. Aretirali so 225 oseb, zaprli so 48 zganjetočev in so zaplenili 600 sodov s 1500 galonami alkoholnih pijač. Galona je dobre štiri litre in pol.

Krvosese ribe. Beseda krvosev (vampir) pride od netopirja, o katerem so prej mislili, da živi od krvi, ki jo sesa živim živalim. Veliko je pa v resnici rib, ki imajo to lastnost. Že stari nam pripovedujejo strašne reči o neki taki ribi, ki s sesanjem ladjo tako nase pri-tegne, da se ne more naprej premakniti. Ta riba se imenuje remora. Sedaj vemo, da je samo tako velika kot slank in da torej njene

sesalne zmognosti niso tako ogromne. Ima se-salno napravo zadaj na glavi in se prime ladje tako močno, da ji ni treba plavati. Nekaj podobnega je lampreta, koje z zobmi opremljeni jezik se vgrebe v meso in kri žrtve. Neke vrste jegulja ima tudi tako navado. Najhušji vseh krvososov je pa navadna pijavka, ki jo dobiš po vsem svetu. V tropski Ameriki je tako močna, da umori mule in druge velike živali.

Nova šolska klop. Tržačana Cargnelut in Beier sta napravila novo šolsko klop, ki so jo vpeljali že v več zavodih in je bila na didaktični razstavi v Firenzi odlikovana z zlato kolajno.

Takih potrebujemo. Newyorški bankir George Blumenthal je naklonil univerzi v Parizu že večkrat velike vsote. Sedaj ji je dal spet milijon frankov v namen razvoja francoske kulture.

Prenos maharadž. Poročali smo že, da je umrl v Parizu gvaliorski maharadža ali knez. Sežgali so ga, pepel so pa dejali najprvo v predal iz ebenovine, okrašen s srebrom, nato pa v sarkofag iz belega marmorja. V posebnem vlaknu so prepeljali pepel v Marseille, nato pa na posebni ladji naprej v daljno Indijo.

Platina v Južni Afriki. Nekemu Italijanu je povedal tovariš na smrtni postelji, da se nahaja sto kilometrov od mesta Saliybury v Južni Afriki platina. Deset let je nato Italijan iskal, izdal je vse svoje prihranke. Slednjič je dragoceno rudo vendarle dobil. Neka družba, ki se je takoj osnovala, mu je ponudila 160.000 funtov, če ji prepusti pravico izkoriščanja. To je 44 milijonov dinarjev.

Kemiku Liebige. So postavili poleg Riharda Wagnerja v Walhalli pri Regensburgu spominski doprni kip.

Prav je povedal. K. Huysmans je sedanj belgijski naučni minister. Svojtčas je bil učitelj in ga je naučno ministrstvo zaradi njegovega političnega prepričanja odstavilo. Ministrskemu osebju se je sedaj takole predstavljal: »Vi ste tudi odgovorni, da sem sedaj minister. Pred 25 leti ste me odstavili in sem postal nato politik. Torej mi nikar ne zamerite, da stojim kot minister pred Vami.«

Gledališka mizerija. Po vsem svetu je doma. Sedaj je napovedal konkurz s pasivom 1.700.000 švedskih krod A. Ranit, neomajni »gledališki kralj« v Stockholmu, lastnik številnih gledališč in odrov v glavnem mestu in na deželi.

Varstvo umetnin. V Milanu preurejajo mestni načrt. Vprašali so strokovnjake, katera poslopja se pri preuredbi ne smejo podreti. Odbor je imenoval okoli sto poslopij iz različnih stoletij, ki naj kot umetnine ostanejo poznejšim rodovom ohranjena.

Camille Flammarion. V njegovi oporoki beremo nekaj določil, ki niso vsakdanje. Tako na primer: »Želim, da vzamete moje srce ven iz telesa in ga izročite mojemu rodnemu kraju Montigny-le-Roi, kjer je prvič bilo.« Svojemu rojstnemu kraju je zapustil tudi majhno posestvo, svoj marmorni kip in oljnat portret.

Državne tajnosti. Nekega dne je sedel neki angleški državnik v veži velikega hotela v prijetnem razgovoru s svojim prijateljem. Med pogovorom se mu približa mlad fant in ga prosiče nagovori: »Gospod, ali bi lahko za trenutek govoril z Vami?« »Prosim«, je odgovoril državnik. Fant je peljal državnika daleč proč v drug kot in se delal, kakor da mu ima nekaj izredno važnega povedati. Na oddaljenem mestu mu pravi: »Sem urednik lista X. Prosim Vas, ali bi mi povedali svoje mnenje o vnanji politiki vlade?« Gospod se je

zamislil, potem pa je peljal fanta daleč na okrog skozi razne dvorane in po vseh mogočih hodnikih. Ko se je končno ustavil, je rekel: »Oprostite, gospod, da Vam povem, da o tem prav nič vem!«

Rotschild za Palestino. Baron Edmund Rotschild je daroval za zgradbo velike električne centrale v Palestini 100.000 funtov šteslingov.

Dobri davkoplačevalci. L. 1923. je bilo v Združenih državah Severne Amerike 86 bogatašev, ki so plačali vsak nad 1 milijon dolarjev dohodninskega davka. Skupno so plačali 135.788.475 dolarjev. Take davkoplačevalce bi bilo treba naročiti iz Amerike.

Preveč konj. V državi Montana v Ameriki bodo obkolili in postreljali okrog 400.000 divjih konj, ker jih ne morejo udomaćiti in ker bi bili v dobi avtomobilov in aeroplanov itak odveč.

Radio-koncerti ne vlečejo več? Ameriška družba Radio-Corporation, ki zabava Amerikance z radio-koncerti, je v 2. četrtletju preteklega leta izkazala 2 milijona dobička, letos v isti dobi pa 391.000 dolarjev izgube. Ni več novo, pa ne vleče.

Strahote zračne vojne. Če bi danes izbruhnila vojna, bi bilo baže že samo francosko zračno brodogradje v stanju, na enem samem polletu obsiti sovražnikovo državo skoro s 100 tisoč kilogramov razstreliva. In če bi se to ponavljalo vsak dan! Država, ki bi se s svojimi zračnimi silami ne mogla ubraniti sovražnika, bi se morala podati na milost in nemilost. Saj bi bila kmalu vsa opustošena; železnice bi bile razdrte in bi ne bilo mogoče prevažati črt, ne orožja in provijanta; pristanišča bi bila kmalu uničena in ladje same izpostavljene napadom iz zraka. V tej vojski prihodnosti bi ne bilo zaledja, ampak vse bi bila ena sama vroča zaledja.

Dopisi.

Črnomelj. Cerkevni pevski zbor iz Podzemlja, pomnožen s člani pevskega zbora iz Mokronoga, pod vodstvom g. J. Rotta, kaplana iz Podzemlja, in s pomočjo g. M. Tomca, kaplana iz Mokronoga kot organizator, je priredil meseca julija v Belikrini štiri koncerte: v Podzemlju, v Metliki, v Semenu in pri nas v Črnomlju. Na programu so bile večinoma nove moderne cerkvene skladbe, po največ od Premra. In ravno to je bil menda namen vodstva, da se tudi podeželska publika seznani s takimi skladbami, ki jih drugače le redkokdaj sliši. Če upoštevamo material, s katerim je vodstvo nastopilo, ne smemo štediti s pohvalo in s priznanjem. — Oba voditelja sta pokazala s tem nastopom lepe zmognosti, umevanje za cerkveno glasbo in velik trud, ki sta ga imela pri vseh. — Samo organistu se je, vsaj iz poetičke, poznalo v registriranju, da ni vajen našim orglijam, ki so starejše Goršičevo delo. Gospod organist pri spremljevanju zelo rad figurira v višjih legah; to je sicer lepo, a ne sme pa biti prepogosto, da se slušatelji ne naveličajo. Zbor je ubogal pevovodje, kar se tiče ritmike in dinamike; samo škatelo se mu ni vsakikrat posrečilo in nam ni vedno ugajal; to pa je bolj stvar, oziroma umevanje pevovodje. Med moškimi in med ženskimi zborem se je pokazala neka vezel; tega je bil kriv alt, ki je bil v tem zboru prešibek. Moški so peli večkrat nerazložno, tako da nismo razumeli, kaj da pojo; to pa je bil pogrešek, in to prav posebej, če pomislimo, da so peli skladbe, katerih besedilo je bilo mnogim poslušalcem neznan. Kar se tiče udeležbe, smo zvedeli, da nikjer ni bila tako številna kakor ravno pri nas. Med poslušalci smo opazili tudi gg. uradnike, kateri so s tem pokazali svoje zanimanje za cerkveno glasbo. Z velikim zanimanjem je sledil proizvajanju in se o prreditvi laskavo izrazil revident in tukajšnji postajenalec g. Rožane, ki je sam izvršen glasbenik in komponist, znan po svojih skladbah, ki so jih nekdanj prinašali »Novi akordje. Kar nam je pri navzočih poslušalcih prav posebno dopadlo, je bilo to, da so se zelo lepo in dostojno vedli, kakor da bi se nahajali pri službi božji. Želimo, da bi se taki koncerti večkrat prirejali, da bi se na ta način vzbujalo zanimanje za lepo cerkveno petje.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Popotniki so bili nekoliko utrujeni, saj so pa tudi imeli za sabo pot osemindesetih milj. Z veseljem so pozdravili uro, ki jim je prinesla zaželjenega počitka. Vtaborili so se na bregu dereče reke Nequem, ki je pravzaprav hudournik, čigar kalne vode dero med visokimi rdečimi čermi. Pri nekaterih geografičnih imena Nequem tudi ime Ramid ali Camoe. Izvira v enem izmed jezer, ki so znana samo Indijancem.

Noč in naslednji dan nista prinesla ničesar, kar bi bilo vredno omeniti. Hodili so hitro in srečno. Trdna tla in ne prehuda vročina sta pospeševali potovanje. Le proti poldnevju je bilo solnce malo preveč radodarno s pretoplimi žarki. Na večer so se nakopčili oblaki na jugozapadnem koncu obzorja, kar pomeni v teh krajih, da se v par dneh spremeni vreme. Patagonec je bil preveč vaje, da ne bi tega spoznal na prvi pogled. S prstom je pokazal zemljepiscu progo na zapadnem nebu.

»Že prav, razumem,« je odgovoril Paganel. Nato se je obrnil k tovarišem: »Glejte,« je dejal, »vreme se bo spremenilo. Imeli bomo lep »pamperot«.

In razlagal jim je, da je pampero zelo pogosten v argentinskih ravlinah. To je močan veter od jugozapada, ki je zelo suh in zelo oster. (Primerjali bi ga lahko s kraško burjo.) Talkav se ni zmotil. Vso uro je brila ostra sapa. Ubogi ljudje so se tresli v vožih plaščih, ki so jim bili vse premalo. Konji so olegli po tleh, ljudje pa so se stisnili k njim v gostopico. Glenarvan se je bal, da bo zamuda prevelika, a bo vihar razsajal še naprej, toda Paganel je poledal na tlakomer in ga potolažil:

»Navadno trajajo pamperovi viharji tri dni. Živo moramo v barometru jih zaznamovati z veliko gotovostjo.

Če pa se začne živo srebro vzdigovati — in to je v našem slučaju — tedaj smo ga po par urah hudega livjanja rešeni. Bodite brez skrbi, dragi prijatelj, ob zori bo nebo zopet čisto kot ribje oko.«

»Govorite res kot knjiga, prijatelj Paganel,« je odgovoril Glenarvan.

»I saj sem tudi kakor knjiga. Prosim, da me po svoji volji prelistavate, kakor Vam drago.«

In knjiga se ni motila. Ob enih zjutraj se je sapa nenadoma poglobila. Vsi so se podvzivali, da se pokrepčajo s spancem. Drugo jutro so vstali čili in čvrsti, posebno pa Paganel, ki je začel že na vse zgodaj s svojimi španskimi vajami in se vrtel okrog Talkava kot priden kužek.

To je bil štirindvajseti dan oktobra in deseti dan po odhodu iz Taleahana. Triindvetdeset milj je še ločilo popotnike od mesta, kjer preteče reka Colorado ali Rdeča reka sedemintrideseti vzporednik, to se pravi tri dni hoda. Ves čas potovanja po ameriški celini je prežal Glenarvan na priložnost, da bi našel na kakšnega domačina. Hotel je povprašati s Patagončevim posredovanjem (s katerim se je — mimogrede rečeno — Paganel že zelo dobro razumel), če jim je kaj znano o kapitanu Grantu. Toda hodili so po poti, koder hodijo Indijanci le poredkoma, kajti glavne ceste, ki peljejo iz Argentine h Kordiljerem, so vse bolj proti severu. Tako niso srečavali ne blodečih indijanskih plemen in ne onih, ki so stalno naseljena ter žive pod vlado svojih starešin-kacikov. Če se je slučajno pokazal v daljavi samotni jezdec, jo je hitro popihal; očitno mu je bilo jako malo na tem, da bi se seznanil z neznanci. Tako-le četa je bila sumljiva vsakemu, ki se je podal v samoto, tako roparju, ki se je ob pogledu na osem dobro oboroženih mož in ravnotoliko dobro osedlanih konj previdno umaknil, kakor tudi popotniku, ki je mogel v tej neizmerni samoti videti v njih ljudi s slabimi nameni. In tako se je zgodilo, da niso mogli govoriti ne z roparjem, ne s popotnikom. Glenarvanu je bilo žal, da ni srečal

niti tolpe rastreadorjev (pustinskih roparjev), pa če bi tudi imel začeti pogovor s puško. Če je Glenarvan obžaloval, da ni bilo Indijancev, ki bi mu dali pojasnil, so vendar izvedeli nekaj, kar je izredno govorilo za Glenarvanovo tolmačenje listine.

Večkrat je njihova pot križala pampske steze, med drugimi tudi zelo važno cesto, ki pelje iz Carmena v Mendoza. Spoznali so jo lahko po brezštevilnih okostjih domačih živali, mul, konj, ovac in ovc; pot so kazale kosti, ki so jih raznesle roparske ptice in ki jih je obelil dež. Bilo jih je na tisoče in tisoče, med njimi brez dvoma tudi človeške kosti, ki so razpadale v prah s kostmi najponižnejših domačih živali.

Doslej ni Talkav niti z besedico omenil ali povprašal, čemu gredo naravnost in po travnikih brez poti. Vedel je le toliko, da popotniki ne mislijo na nobeno izmed znanih pampskih poti. Vedel je, da tako ne pridejo do nobenega mesta, nobene vasi, da niti do nobenega selišča argentinske pokrajine. Vsako jutro so se obrnili proti vzhajajočemu solncu, vsak večer so jih grel žarki zahajajočega solca naravnost v hrbet. Kot vodnik se je moral Talkav čuditi, ko je videl, da ne le ne vodi sam, ampak da vodijo drugi njega. Čeprav se mu je zdelo vse to v resnici čudno, vendar je zbog nevsiljivosti, ki je Indijancem prirojena, molčal, ko so križali manjše steze. Tistega dne pa, ko so prišli do glavne ceste, ni mogel več molčati. Ustavil je konja in se obrnil k Paganelu:

»Cesta proti Carmenu, je dejal.

— Seveda, dragi Talkav, je odgovoril zemljepisec v svoji najčistejši špansčini, pot iz Carmena v Mendoza.

— In mi ne pojdemo po njej? je povzel Patagonec.

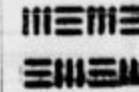
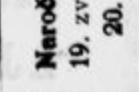
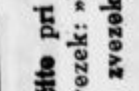
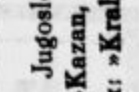
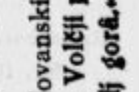
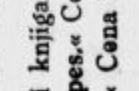
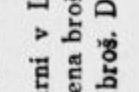
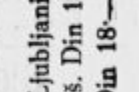
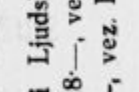
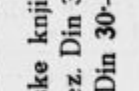
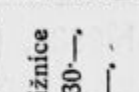
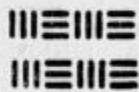
— Ne, je odvrnil Paganel.

— Gremo torej?

— Vedno proti vzhodu.

— To se pravi nikamor.

— Kdo ve?

Naročite pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Ljudske knjižnice. 19. zvezek: »Kazan, Volčji pes.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—. 20. zvezek: »Kralj gor.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—.

Gospodarstvo.

Mednarodna trgovska zbornica.

Pred kratkim se je vršil v Bruslju kongres mednarodne trgovske zbornice, ki je vzbudil po celem svetu zanimanje za to institucijo. Na kongresu so delegati iz evropskih držav in Amerike razpravljali o mednarodnih gospodarskih problemih in so ugotovili smernice za enotno postopanje v vseh važnejših vprašanjih.

V vsaki državi ima mednarodna trgovska zbornica dve vrsti članov: 1. so to gospodarske korporacije: trgovske, obrtniške in industrijske zbornice, zveze bank, zveze industrije in sploh gospodarska društva splošnega značaja. 2. so člani lahko posamezna podjetja, ki se priključujejo zbornici v svrhu skupnega delovanja.

V vsaki državi je osnovan državni komite, ki združuje vse pod 1. in 2. navedene člane zbornice. Tudi v naši državi obstoja tak komite, ker so vse trg. zbornice člani mednarodne trgovske zbornice.

Mednarodni značaj zbornic, ki je neodvisna od držav nesubvencionirana korporacija, prihaja vedno bolj do izraza. Vršili so se že 4 kongresi, ustanovitveni v Parizu (1920), v Londonu (1921), v Rimu (1923) in v Bruslju (1925).

Člani navedeni pod 1. so mogli poslati na kongres 1 do 10 delegatov. Zastopstvo posameznih držav v upravnem odboru je odvisno od veličine zunanje trgovine dotičnih držav. Zbornica ima v Parizu glavno tajništvo; vsaka država imenuje upravnega komisarja, ki mora biti v Parizu in vzdrževati zvezo med zbornico in državo, katero zastopa.

Največ članov je iz Amerike; po najnovjših poročilih je sprejeta tudi Nemčija.

Zbornica se bavi z vprašanji splošno gospodarskega in tehničnega značaja kakor n. pr. poenostavljenje carinskih formalnosti, odprava dvakratnega obdavčenja, enotno čekovno pravo, kodifikacija trgovskih uzanc itd. Omeniti je še dalje, da je zbornica ustanovila razsodišče, ki za male stroške in hitro rešuje mednarodne trgovske spore.

Letošnji pridelek sliv v naši državi. Letošnji pridelek sliv bo znašal v Bosni 10.000 do 12 tisoč vagonov. Za izvoz bo preostalo okoli 2000 vagonov. Lani je znašal izvoz samo 200 vagonov. V Srbiji je letina sliv kvantitativno in kvalitativno boljša kakor v Bosni.

Stanje hmelja v Vojvodini. Iz Novega Sada poročajo, da bo letošnji pridelek hmelja v Vojvodini radi dežja dosegal le 60 odst. lanskega. Tudi kvalitativno je letošnji hmelj trpel. Obiranje se prične okoli 20. t. m. Cene so za letošnji hmelj 4000—5000 Din, za lanski pa 3.500 Din. Lanskega hmelja je še v zalogi 600—800 stotov.

Licitacija imovine firme bratov Winkle v Sevnici. Na podlagi odločbe ministrstva prav-

de se bo prodala na javni ustni licitaciji celokupna premoženja in nepremična imovina bratov Winkle v Sevnici dne 16. septembra. — Vzklicna cena za imovino firme Bratje Winkle znaša 1.815.000 Din, privatne lasti obeh bratov pa 190.000 Din.

Alpine Montan gre po svojih potih. Kakor poročajo dunajski listi, je pisala Alpska montanska družba zvezi avstrijske industrije, da hoče hoditi po lastnih potih in da hoče svojim zahtevam pripomoči do veljave brez pomoči železopredelovalne industrije in da bo ukinila vse ugodnosti za to industrijo, obenem pa hoče sama začeti s fabricacijo predmetov, ki jih do sedaj ni producirala.

Produkcija železne in svinčene rude v Avstriji. V drugem četrtletju letos sta Štajerska in Koroška producirali 3.199.000 met. stotov železne rude napram 721.000 v prvem četrtletju letos. — Svinčene rude je v maju letos producirala Pliberška unijska 5.700 met. stotov v juniju pa samo 5.800 met. stotov.

Zopetni padec poljskega zlata. Prejšnji teden je poljski zlat zopet padel. Po intervenciji poljske Narodne banke se je poljski zlat zelo približal paritetu, toda na koncu tedna je ponovno oslabil.

Novi eksportni železniški tarifi v Češkoslovaški. S 15. avgustom t. l. stopijo v veljavo na češkoslovaških državnih železnicah novi eksportni tarifi. Ti novi tarifi pomenijo znatno poenostavljenje v primeri z dosedanjimi določbami. Tovorne postavke niso izpremenjene.

Karteli v češkoslovaški industriji stekla. Pred kratkim so stopile vse tvornice stekla za okna v Češkoslovaški v kartel. Sedaj poročajo, da se bližajo koncu tudi pogajanja drugih vrst steklarske industrije.

Ogrska zunanja trgovina. Po uradnih podatkih je znašal v prvi polovici letos izvoz na Ogrsko 333 milijonov zlatih kron napram 298 milijonom v prvi polovici lanskega leta. Izvoz pa je bil v prvi polovici letos 272 milijonov, v prvi polovici lani 240 milijonov zlatih kron. Pasivnost je ostala prilično neizpremenjena.

Tržaško ladjedelstvo. Pred kratkim so v Trstu spustili v morje motorno ladjo »Cellina« za Navigazione Libera Triestina z nosilnostjo 9000 ton. Poleg tega se nahaja še v delu cela vrsta velikih motornih ladij. Medtem sta dve največji motorni ladji sveta »Romoloc« in »Remoc«, vsaka po 11.000 ton.

Obtok bankorcev v Franciji. Po izkazu »Banque de France« je znašal obtok bankorcev dne 6. t. m. 45.334 milijonov frankov, kar pomeni napram prejšnjemu izkazu povečanje za 838 milijonov frankov.

Fordove tvornice. Ford Company je poslala turško vlado za ustanovitev tvornice avtomobilov v Carigradu, ki bi zalagala Balkan in Turčijo. Iz Kopenhagna poročajo, da bo tamkajšnja Fordova tvornica opustila radi previsokih produkcijskih stroškov obrat.

Industrijski oddelek na Jadranski razstavi. Ta oddelek Jadranske razstave je izredno zanimiv, ker nam kaže gospodarske vire

Dalmacije. Posebno se odlikujejo sledeči oddelki: oddelek parobrodskih društev z modeli ladij in ladjedelnice; potem oddelek pomorskega ribolova z vsemi atributi; rudarstvo (tupina, bauksit, marmor, asfalt) ima lastne sobe in paviljone; dalje so zanimivi oddelki slovitih dalmatinskih likerjev, konzervnih tovarn za ribe, vinogradništva, stavarstva itd. Izredno zanimiv je prirodoslovni muzej, ki nam nudi pregled dalmatinske favne in flore. Za širše občinstvo je posebno privlačen oddelek za narodno umetnost: čipkarstvo, zlatarstvo, preproge, lesorezba. V veliki dvorani realke so razstavili svoja dela jadranski upodabljači umetniki, 28 po številu; v foyerju gledališča so pa razstavili Medovič, Bukovac in Rondič. Jadranska razstava ostane odprta do 25. t. m. obiskovalcem je dovoljena polvična vozna cena.

Dalmatinska marmorna industrija. Poleg tupine odnosno cementne industrije zavzema v dalmatinskem gospodarstvu važno mesto marmorna industrija. O njej nam nudi Jadranska razstava dosti jasnega pregleda. Tu vidimo slike o lomljenju in odvažanju marmorja na žago, uredbo marmornih žag itd. Dalje najdemo tu kose najrazličnejšega dalmatinskega marmorja: rumenega, rdečkastega, mešanega, črnkastega, planita, neorita, dornjita, zernita, sedranita in drugih vrst. Vsak, ki obišče Jadransko razstavo, si bo ta oddelek gotovo s posebnim zanimanjem ogledal.

Zračni promet med Češkoslovaško in Italijo. Med Češkoslovaško in Italijo se v kratkem začne pogajanja za reden zračni promet med Praho in Trstom.

Tupina. Na Jadranski razstavi v Splitu je posebno zanimiv oddelek za tupino, iz katere se izdeluje cement, ki tvori glavno panogo dalmatinske industrije. Na razstavi vidimo diagrame vzdolžnih in poprečnih prerezov tupinolomov, analize iz l. 1925., florise, statiko produkcije in izvoza tupine od l. 1915. do 1925., oscilacijo cen tupine, vrednost produkcije in izplačanih delavskih dni. Dalje so razstavljeni večji in manjši kosi tupine, potem slike o kopanju in vkrcanju tupine na ladje itd.

BORZA.

10. avgusta 1925.

DENAR.

Carib. Belgrad 9.25 (9.25), Berlin 122.60 (122.60), Italija 18.50 (18.45), London 25.0150 (25.01), New York 515 (515), Pariz 24.07 (24.60), Praga 13.55 (15.55), Dunaj 72.50 (72.47), Bukarešt 2.70 (2.65), Sofija 3.75 (3.65).
Zagreb. Berlin 13.19—13.20, Italija 199.13—201.55 (201), London 269.64—271.64 (271), New York 55.58—56.13 (55.75), Pariz 269.64—271.64 (269), Praga 164.65—168.65 (165.75), Dunaj 7.81—7.91 (7.85), Curib 10.825—10.905 (10.85).
Dunaj. Devize: Belgrad 12.675, Budimpešta —, Kodan 161.30, London 34.45, Milan 25.44, New York 709.20, Pariz 33.12, Varšava 125.50. — Valute: dolarji 706.—, angleški funt —, franc. frank —, lira 25.52, dinar —, češkoslovaška krona 21.—.
Praga. Devize: Lira 157.875, Zagreb 60.5, Pariz 163.95, London 163.95, New York 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 75—80, vojna odškodnina 279—281, zastavni listi 25 den. kom. zadolžnice 25 den., Celj. posoj. 201—205, Ljublj.

kreditna 230 den., Merkantilna 101—104, Prašedion 808—815, Slavenska 65—67, Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 95—123, Trbovlje 335 348, Vevče 100—108, Nihag 38—42, Stavbna družba 165—180.

Zagreb. Hrv. eskomptna 112—113, Kreditna, Zagreb 108—112, Hipotekarna, Zagreb 63—63.50, Jugobanka 97—98, Prašedion 840—850, Ljublj. kreditna 225, Slavenska 65—66, Eksploatacija 54—55, Sečerana 490, Nihag 42, Gutman 370—375, Slaveks 140—145, Slavonija 45—46, Trbovlje 340. Vevče 105, 7 odstot. invest. posoj. 78, vojna odškodnina 277—278.

Dunaj. Podunavsko-savsko-jadranska 80.5, Alpine 30.52, Greinitz 14.3, Krawnska industr. —, Trbovlje 43.41, Hrvatska eskomptna 14.9, Leykam 17.9, Jugobanka —, Hipobanka 7.8, Avstr. tvor. za dušik —, Gutmann —, Mundus —, Slavex —, Slavonija 5.4.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hrastove vozovne deščice 1. in II. vrsta, 43 mm—2.65 m, 53 mm do 2.85 m, fco meja (2-3 do 43 mm, 1-3 do 53 mm) 1800 den., testoni, monte, fco meja 565 bl., drva bukova, do 10 odstot. okroglice, 1 m dolž., fco nakl. postaja 30 vag. zaklj. 18.40. — Zito in polj. pridelki: Pšenica beška, par. Ljubljana 320 bl., oves bosanski, par. Ljubljana 210, laneno seme, fco Ljubljana 500 den.

Naznanila.

Prvotno razglašen občni zbor za društvo »Vrt-narska Solaz« bo šele jeseni.

Dijaški vestnik.

Tovarišice dijakinje! V četrtek, 13. t. m. zvečer se zberemo ob tri čert na 6 na glavnem kolodvoru, nakar se odpravimo z večernim vlakom v Kamnik. Zato pridite v Ljubljano istega dne dopoldan ali popoldan. Zglasite se takoj po prihodu v Ljudskem domu III. nadst., kjer dobite še nekatere informacije. Prosimo, da se tudi ljubljanske dijakinje zglasijo v četrtek od 8—12, ali 1—4 v sobi. One, katere se zborovanje ne morete vdeležiti že v četrtek, pridite v soboto zjutraj s prvim vlakom v Kamnik, kjer vas bodo na kolodvoru pričakovali ostale tovarišice. Hrano vzemite po možnosti s seboj, vendar bo pa tudi za kaj toplega preskrbljeno. Enako je preskrbljeno tudi za prenočišče. Radi vožnje preberite tozadevni oglas v Slovenscu od 8. t. m. Vsi oglašji, ki so v dijaškem vestniku, veljajo tako za dijake kakor tudi za dijakinje!

Dijaški dnevi v Kamniku in prijazni. Primo-žu. Zborovanje je pripravljeno. Treba le še, da se ga udeležijo vsi naši dijak in dijakinja od blizu in daleč, saj mu to nudi obenem najlepšo priliko, da malo potuje po domovini.

Akademiki imajo svoje posebno zborovanje 15. avg. v kaplarni; srednješolci v Kamniškem domu; dijakinje v deški ljudski šoli. V vsem se obračajte na reditelstvo!

Srenja (spisal Jalen), ki jo igrajo igralci »Bistrica« v soboto 15. avg. po litanijskih, bo za dijake brez vstopnine.

Za izlete prinesite s seboj pelerine, palice, daljnogleda, nekaj hrane.

Petje. Peli bomo, kolikor se bo dalo. Tudi pri naših skupnih mašah. Zato se pevcu držite vedno bolj skupaj. — Vse nadaljne informacije bo dobil vsak pri dohodu v Kamnik v posebni pisarni.

Poizvedovanja.

Našel se je dne 1. avgusta brevir Horae diurnae pri doljenškem vlakcu. Lastniku se vrne v zbirališče najdenih stvari, Ljubljana, Glavni kolodvor. Irgubil se je 9. t. m. pri kopanju ob Sorji blizu žel. mostu v Medvodah zlat prstan z enim kamnom. Pošten najditelj se prosi, da ga odda proti odškodnini na policijo.

Naročite »Slovenca«!

Specialna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev LUDOVIK BARAGA Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6/I

Telefon štev. 920

VAJENCA

s primerno šolsko izobrazbo ter znanjem slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Petek, Slov. Konjice.

Vajenca

14 let starega, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme A. SUŠNIK, železnina — Ljubljana. 5195

Mesar. pomočnik

in vajenec se sprejmeta pri ADOLF ZABJAK, mesar — Ljubljana. 5219

služkinji

za dve boljši rodbini. Pisati za pogoje na: I. RISTIĆ — Bos. Šamac. 5218

Slovo.

Zapustivši Rajhenburg, se tem potom poslavljam od vseh znancev in se iskreno zahvaljujem za vso izkazano mi ljubeznivost in za vse usluge, izkazane mi tekom mojega večletnega službovanja v Rajhenburgu.

Rajhenburg, 8. avg. 1925.

Ing. Bohuslav Marek.

POHIŠTVO

naproday. — Emonska cesta št. 2, I. nadstropje. 5242

ženitna ponudba.

Premožen Amerikanec, star 56 let, išče v svrhu ženitve gospodično ali vdovo brez otrok, staro 35—42 let, zedne zunanosti, mirnega značaja, dobro gospodinjico. Pogoj neomadeževana preteklost. Ponudbe, po možnosti s sliko, je poslati s polnim naslovom na upravo lista pod šifro: Dobrosrčna 5241.

Naproday je lepa

STAVBNA PARCELA zasajen vrt ca. 1100 m² — suha, pečena lega, Poljanski okraj. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 5227.

Prodaj

ZLATE CEKINE po 100 kron in kupim one po 10 kron. — Naslov pove uprava lista pod števil. 5224.

Enonadstropno HIŠO

lepo, prodaj s hlevom, drvarnico in sad. vrtom. Zraven farne cerkve v Preski. Od žel. post. Medvode pet minut. Pripravna za trgovino, obrt ali letovišče. V lepem in promet. kraju. — Fr. JENKO, sedlar, Medvode 3.

KLEČALNIK

dobro ohranjen iz črnejševnega lesa, ugodno naproday. Naslov v upravi pod 5214.

V prijaznem mestu Slovenije se prodaj na lepem prostoru

priljučna HIŠA

z vrtom po ugodni ceni. — Kje, se izve v upravi 5174.

Snažno, prazno SOBO

išče gospodična. — Upravi lista pod: »Uradnica« 5203.

Tovorni avto

vzamem za dva ali tri mesece proti dobri odškodnini v najem. Po možnosti pogon z ogljem. — Ponudbe pod »Tovorni avto« št. 5123 na upravo »Slovenca«.

KOSTANJEV

TANINSKI LES kupujem vsako količino, na progi Ljubljana — Karlovac in Ljubljana — Zidani most — Zagreb. Dobava do 15. septembra 1925. — Ponudbe z naznaki količine in cene je poslati na DRAGO HADL, Novo mesto. 4940

Pozor! Pozor!

DIRKALNO KOLO

pocen naproday. — Naslov: Stefan Braun, Tržaška c. 4. Ogleda se lahko opoldne od 12. do pol 2. 5220

CHRISTOF OV UČNI

ZAVOD V LJUBLJANI

najstarejša in najbolje obiskovana. drž. koncesionirana zasebna šola za stenografijo in strojepisje — vpisuje za šolsko leto 1925-26 vsak dan na Domobranski cesti št. 7. — Korrespondenčno pismo. — Debata. — Desetprstni sistem. — Priprava za učiteljski izpit iz stenografije in strojepisja. — Veliko pisalnih strojev raznih sestav. — Vpisnina 10 Din, mesečna šolnina 120 Din. Zavod preskrbuje absolutno službe. 5230

Premož - Čebin

Wolova ulica I./II.

Telefon štev. 56.

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

5230

Klavir

salonski, dobro ohranjen, se ugodno prodaj. Naslov pove uprava lista pod števil. 5244.

Neproday je dobro ohranjeno

POHIŠTVO.

Naslov v upravi lista. 5243

Električne tvornice

Škodovih zavodov v Plzinu.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Ljubljana, Selenburgova 7, hiša Jadranske banke.

Dobavljajo: najsolidnejše in na cenejšje elektromotorje, turbogeneratorje in vse ostale električne stroje.

Grade: električne centrale, električne železnice, cukrarne, pivovarne, rudniške naprave itd. itd.

Obračajte se v vseh primerih na pisarno v Ljubljani!

Poset inženirja brezplačno na razpolago.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopu)

Obrestovan' vlog, nakup in prodaj vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajami in krediti vsak vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvu, safe-depositi itd. itd.

Brzjavke: Kredit Ljubljana
Tel. 40, 457, 548, 805, 806